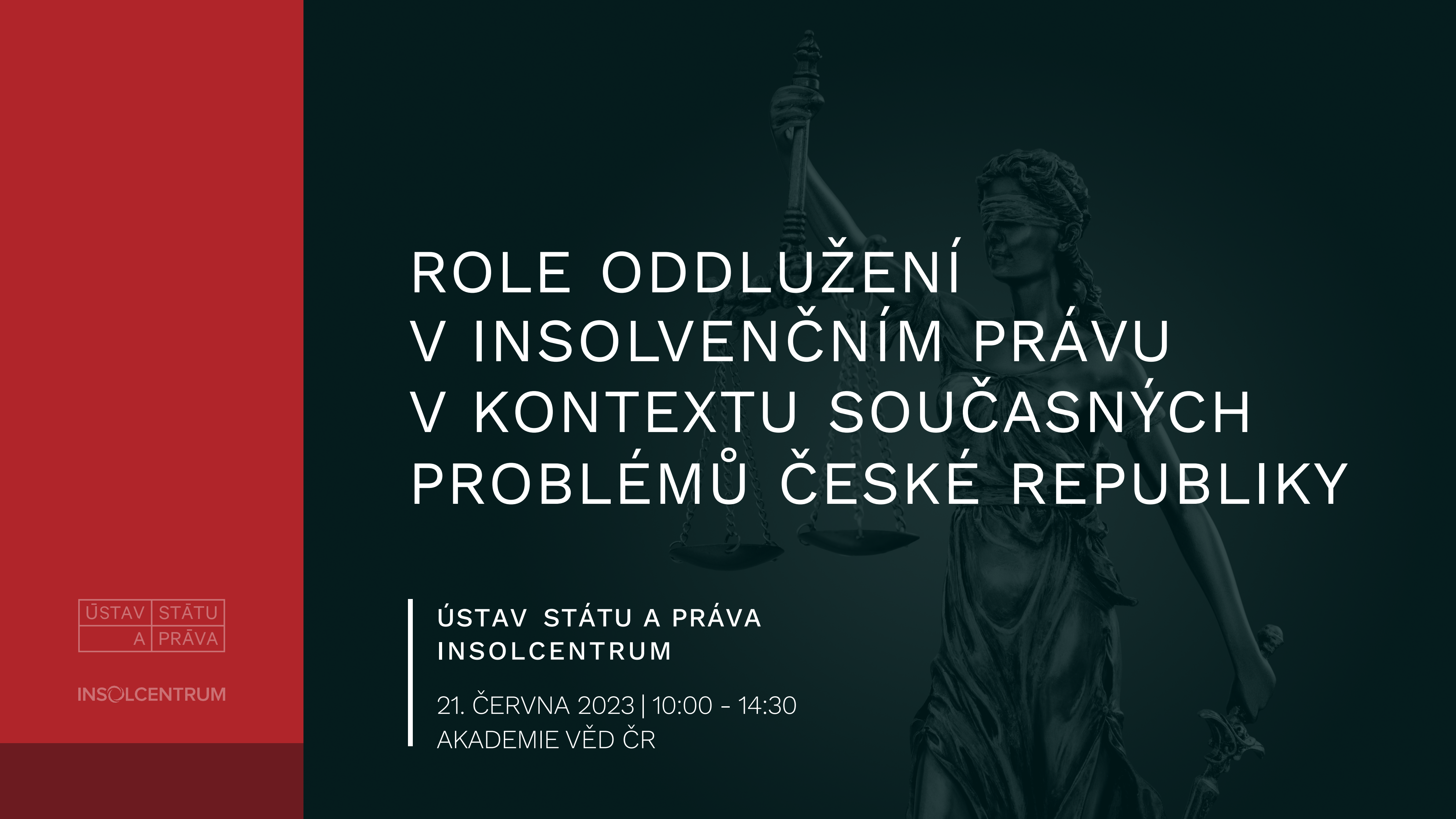

ROLE ODDLUŽENÍ V INSOLVENČNÍM PRÁVU V KONTEXTU SOUČASNÝCH PROBLÉMŮ ČESKÉ REPUBLIKY

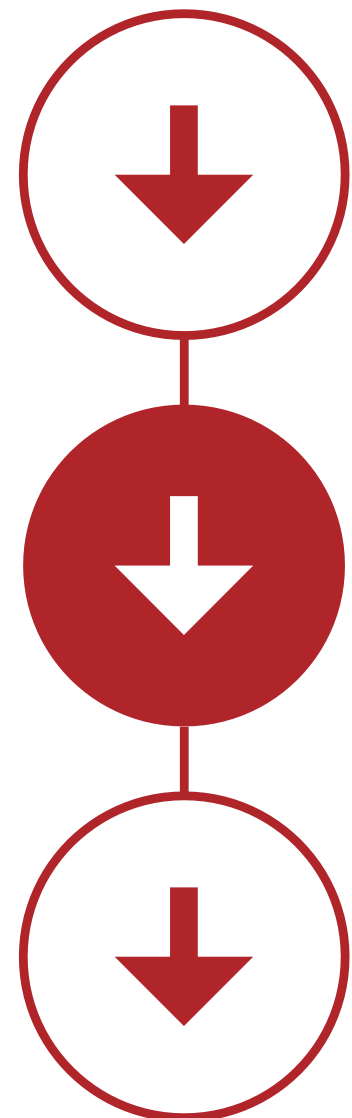
ÚSTAV	STÁTU
A	PRÁVA

INSOLCENTRUM

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA
INSOLCENTRUM

21. ČERVNA 2023 | 10:00 – 14:30
AKADEMIE VĚD ČR

PROGRAM KONFERENCE

I. ETAPA KONCEPČNÍ A VÝKLADOVÁ ČÁST KONFERENCE

II. ETAPA NÁZOROVÁ ČÁST KONFERENCE

III. ETAPA POHLED NA SPOLEČENSKÝ
KONTEXT ODPOUŠTĚNÍ DLUHŮ

ÚVOD

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D.

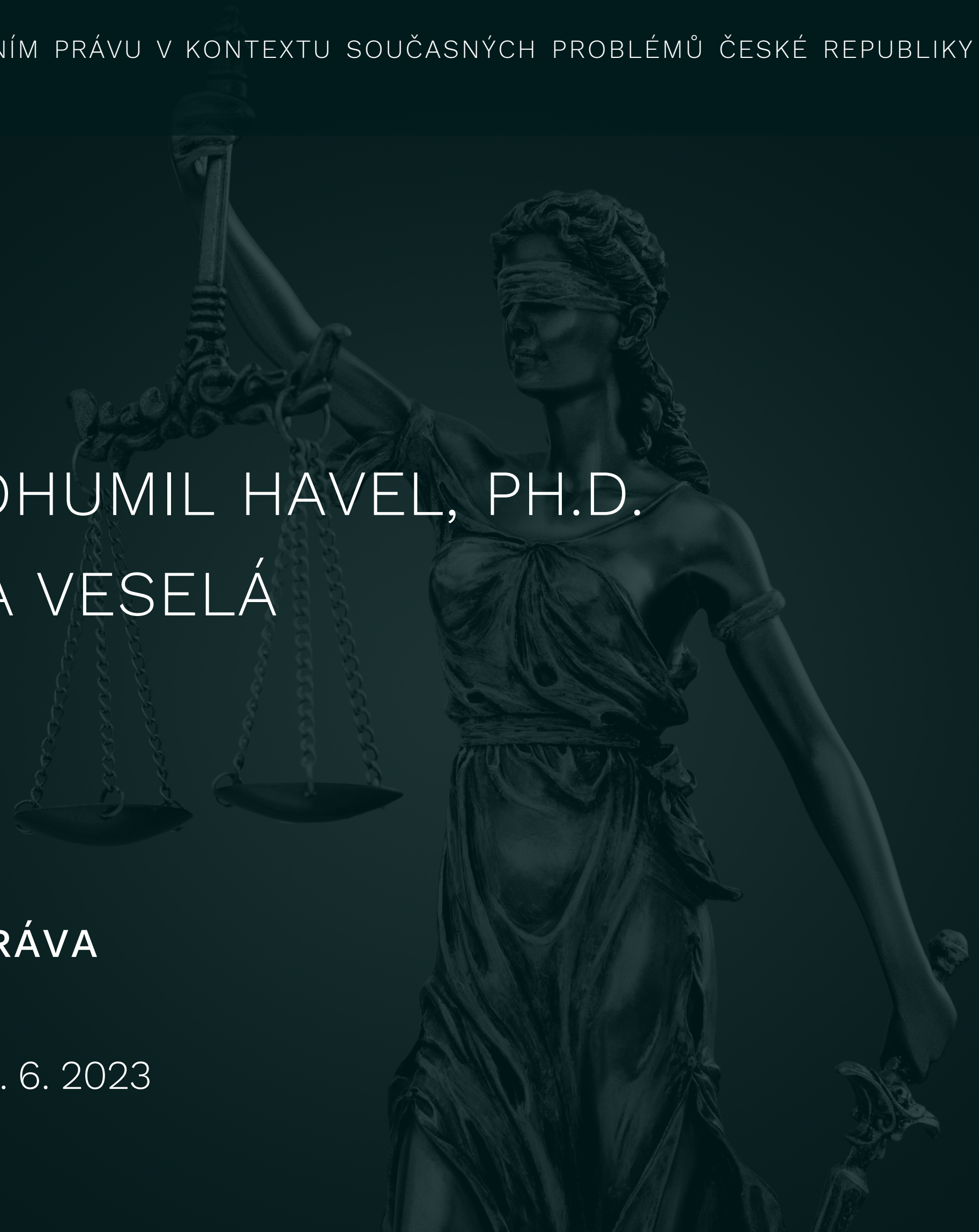
JUDR. JARMILA VESELÁ

INSOLCENTRUM

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA
INSOLCENTRUM

AKADEMIE VĚD ČR | 21. 6. 2023

I. ETAPA

KONCEPČNÍ A VÝKLADOVÁ ČÁST KONFERENCE

BLOK 1 POHLED AKADEMICKÉ SFÉRY,
MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI

BLOK 2 POHLED INSOLVENČNÍCH SOUDCŮ

BLOK 3 POHLED INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ

BLOK 4 POHLED ANALYTIKŮ NA FINANČNÍ
A EKONOMICKÉ DOPADY

POHLED AKADEMICKÉ SFÉRY, MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI

ÚSTAV	STÁTU
A	PRÁVA

INSOLCENTRUM

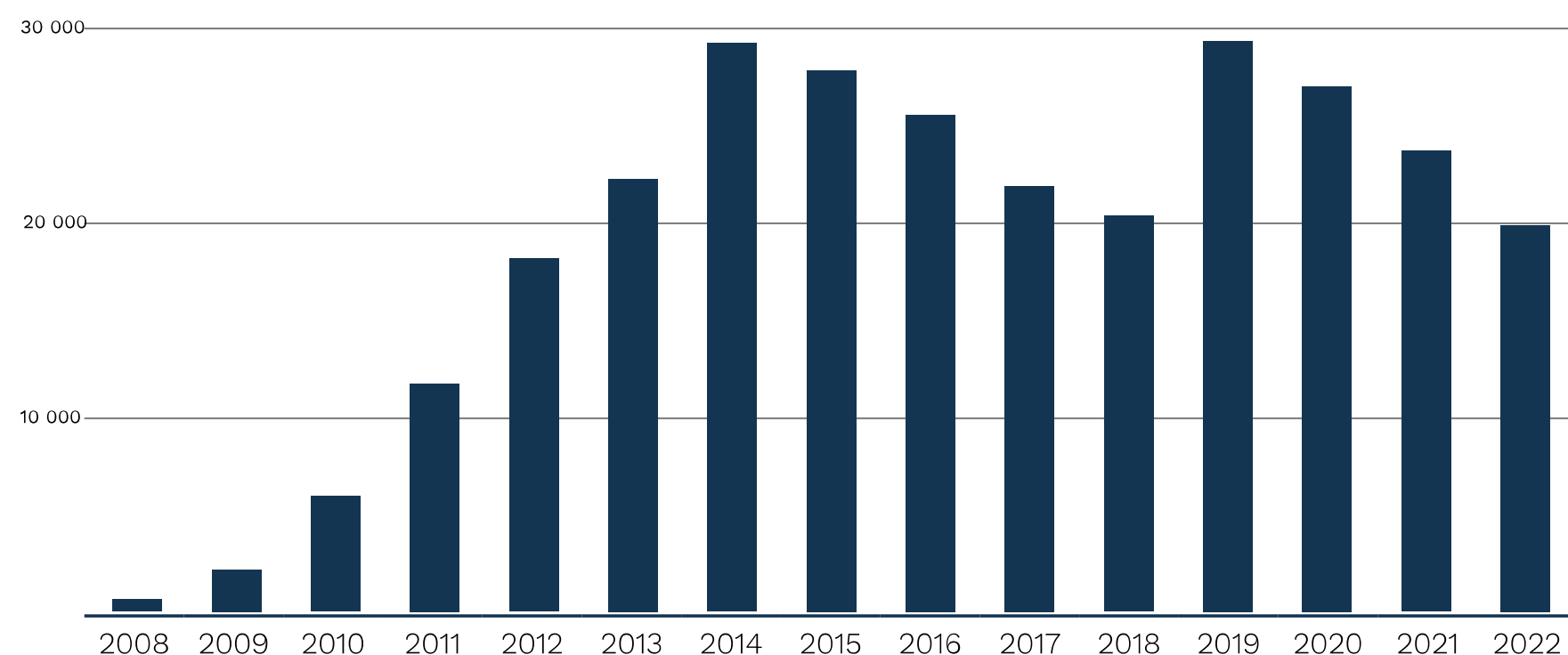
ÚSTAV STÁTU A PRÁVA
INSOLCENTRUM

AKADEMIE VĚD ČR | 21. 6. 2023

DATOVÝ KONTEXT

POHLED AKADEMICKÉ SFÉRY, MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI

VÝVOJ POVOLENÝCH ODDLUŽENÍ V OBDOBÍ ÚČINNOSTI INSOLVENČNÍHO ZÁKONA 2008 – 2022

Pomalý nárůst v letech 2008 až 2010 vystřídán vzestupnou tendencí.

V roce 2014 vrchol – 28 926 osobám povoleno oddlužení.

Druhý vzestup v roce 2019 způsobený novelou oddlužení (zrušení nepřekonatelné podmínky pro osvobození od dluhů úhradu 30 % dluhu).

Od roku 2020 opět sestupný trend.

Zdroj: InsolCentrum, ISIR

Databáze je založena na detekci osob
nikoli spisových značek.

POHLED AKADEMICKÉ SFÉRY, MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D.
ÚSTAV STÁTU A PRÁVA

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D.

ODDLUŽENÍ V ČESKÉM PRÁVU

- Zavedeno v roce 2006, jako „sociální“ řešení úpadku v dobovém konkursním právu, judikatorně následně rozumně rozvíjeno – racionální a efektivní status quo
- Postupně novelizováno, významně v roce 2019 (posílená ochrana seniorů atd.) - zatím tato novela nevyhodnocena
- Oddlužení je nástrojem sociální podpory, nikoliv však jediným, nesupluje funkci sociální ochrany – nejde o spásu
- Nastavuje ex ante očekávání/chování věřitelů/dlužníků a chování soudu
- Nejde tedy jen o právní změnu, ale zejména o změnu sociálního chování
- Teze racionální zákonodárce – změny činí jen v rozsahu potřebném a bez (nikoliv nutných) negativních nákladů

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D.

ODDLUŽENÍ V ČESKÉM PRÁVU

Požadavek na dnešní změnu – čl. 20 – 24 směrnice o restrukturalizaci

- Oddlužení (fresh start) pro fyzické osoby - podnikatele (čl. 20, 2/1, 9.)
- Materiální testace vzniku zadlužení a plnění povinností v oddlužení (čl. 20/2, 23/1,2)
- Balanc „restartu dlužníka“ a „spravedlivého zájmu věřitelů“

Transpozice ≠ adaptace/tranzice – sleduje se smysl a účel + vpravení nových požadavků do existujícího těla – racionální transplantát

Dluhy vždy někdo financuje, při racionálním soukromém právu existuje dost nástrojů na to, aby tyto dluhy byly ospravedlnitelné = řešíme individuální selhání

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D.

ODDLUŽENÍ V ČESKÉM PRÁVU

Návrh novely přináší některé dobré teze (zejména důraz na kontrolu „úsilí“ dlužníka)

Současně však návrh novely není pouze transpoziční, resp. nevyužívá možností směrnice

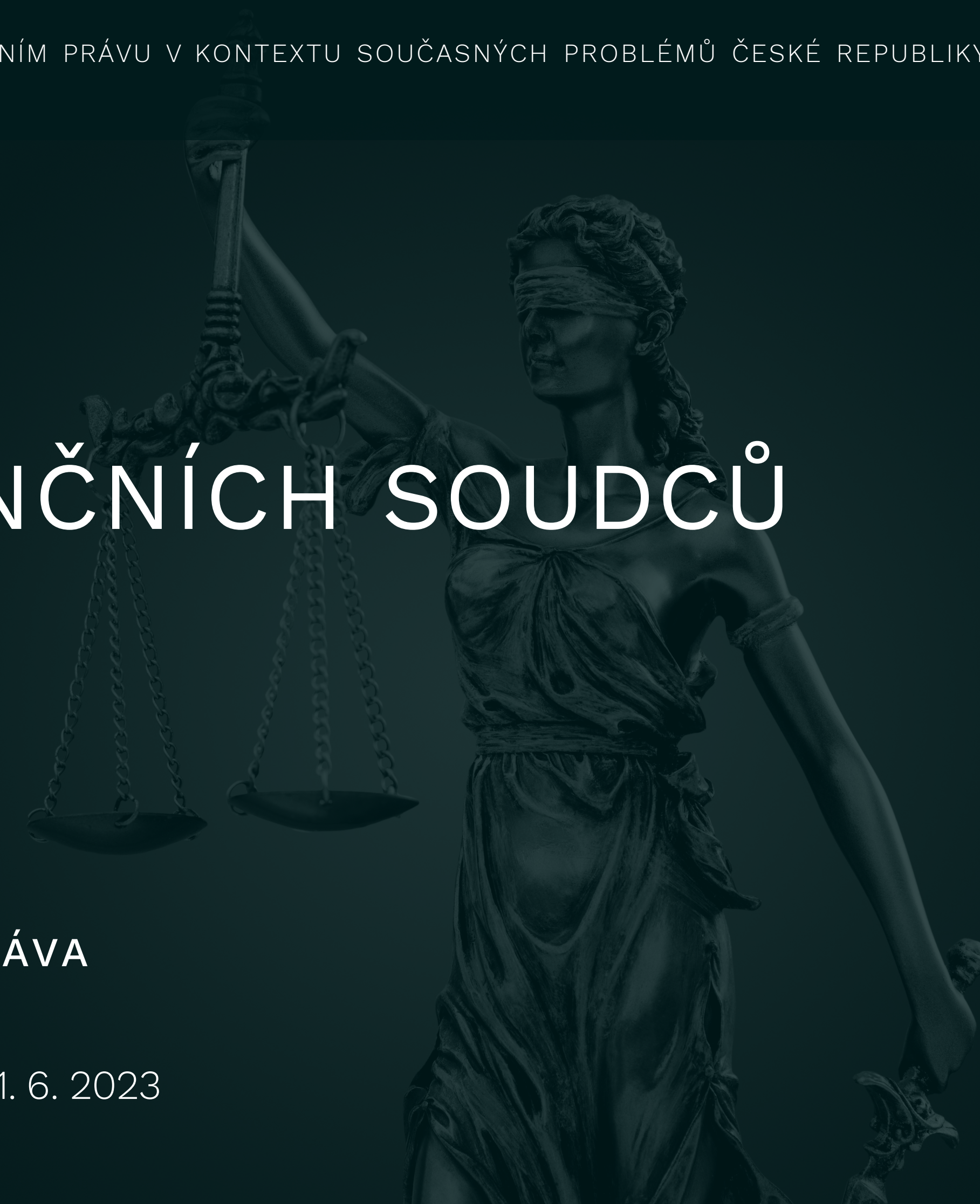
- Autoritativně sjednocuje oddlužení podnikatele a spotřebitele, ač u obou jsou jiné motivace, jiné dopady na trh, a směrnice to vědomě odlišuje (čl. 24) a v ČR neexistují studie prokazující, že je toto spojení vhodné (gold-plating)
- Neposiluje materiální test chování dlužníka při jeho zadlužování (čl. 23/1)
- Nedůvodně paušálně zkracuje dobu trvání oddlužení na 3+1 rok, ač směrnice uvažuje jinak a dává prostor pro variace (čl. 23/2 c), f))
- Dává (alternativně) silně volatilní prostor soudu při vymezení předpokládaného plnění nutného pro oddlužení, ač směrnice nic takového nepředpokládá

| ROLE ODDLUŽENÍ V INSOLVENČNÍM PRÁVU V KONTEXTU SOUČASNÝCH PROBLÉMŮ ČESKÉ REPUBLIKY

POHLED AKADEMICKÉ SFÉRY, MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI

MGR. ANTONÍN STANISLAV, PH.D.
MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI

POHLED INSOLVENČNÍCH SOUDCŮ

ÚSTAV	STÁTU
A	PRÁVA

INSOLCENTRUM

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA
INSOLCENTRUM

AKADEMIE VĚD ČR | 21. 6. 2023

DATOVÝ KONTEXT

POHLED INSOLVENČNÍCH SOUDCŮ

AKTUÁLNĚ MÁ ČR
8 INSOLVENČNÍCH SOUDŮ
118 INSOLVENČNÍCH SOUDCŮ

VÝSLEDKY INSOLVENČNÍCH SOUDŮ V ODDLUŽENÍ 2008 – 2022

- 282 tis. povolených oddlužení
- 148 tis. splněných oddlužení
- 107 tis. probíhajících oddlužení
- pouze 9,7 % dlužníků přestalo splácet a proces oddlužení jim byl zrušen
- 56 % průměrně dlužníci uhradili ze svého dluhu
- 28,5 % dlužníků uhradilo věřitelům celý svůj dluh
- **DLUŽNÍCI UHRADILI CELKEM ZHRUBA 88 MLD. KČ**

Výsledky prokazují úspěšnost insolvenční justice v oblasti oddlužení.

Data jednotlivých insolvenčních soudů ukazují homogennost rozhodování, podobnou efektivitu splácení, malou rozdílnost v procentech zrušených oddlužení atp.

S velkou mírou pravděpodobnosti lze konstatovat, že soudy dospějí v zahájených případech k úspěšnému osvobození od dluhů čtvrt milionu českých občanů. Spolu s příbuznými a známými tak zhruba milion lidí vidí na vlastní oči, že má cenu 5 let splácet a zahájit nový život bez dluhů.

Budoucnost oddlužení – závisí na podobě vládní novely.

POHLED INSOLVENČNÍCH SOUDCŮ

JUDR. FRANTIŠEK KUČERA
VRCHNÍ SOUD V PRAZE

POHLED INSOLVENČNÍCH SOUDCŮ

JUDR. TOMÁŠ ZADRAŽIL
VRCHNÍ SOUD V PRAZE

Konference

**Role oddlužení v insolvenčním právu
v kontextu současných problémů
České republiky**

Pohled insolvenčních soudců

Praha, 21. 6. 2023

**JUDr. Tomáš Zadražil
Vrchní soud v Praze**

Judikatura insolvenčních soudů

Společné oddlužení manželů

Spotřebitelské smlouvy, ochrana spotřebitele

**Přípustnost oddlužení podnikajících fyzických osob, resp. osob
s dluhy z podnikání**

§ 389

(1) Dlužník, který není podnikatelem, může insolvenčnímu soudu navrhnout, aby jeho úpadek nebo jeho hrozící úpadek řešil oddlužením.

§ 389

(1) Dlužník může insolvenčnímu soudu navrhnout, aby jeho úpadek nebo jeho hrozící úpadek řešil oddlužením, jde-li o

b) fyzickou osobu, která nemá dluhy z podnikání.

(2) Dluh z podnikání nebrání řešení dlužníkovy úpadku nebo hrozícího úpadku oddlužením, jestliže

a) s tím souhlasí věřitel, o jehož pohledávku jde, nebo

b) jde o pohledávku věřitele, která zůstala neuspokojena po skončení insolvenčního řízení, ve kterém insolvenční soud zrušil konkurs na majetek dlužníka podle § 308 odst. 1 písm. c) nebo d), anebo

c) jde o pohledávku zajištěného věřitele.

§ 389

(1) Dlužník může insolvenčnímu soudu navrhnout, aby jeho úpadek nebo jeho hrozící úpadek řešil oddlužením, jde-li o

b) fyzickou osobu, která nemá dluhy z podnikání.

(2) Dluh z podnikání nebrání řešení dlužníkovy úpadku nebo hrozícího úpadku oddlužením, jestliže

a) s tím souhlasí věřitel, o jehož pohledávku jde; platí, že věřitel souhlasí, pokud nejpozději spolu s přihláškou své pohledávky výslovně nesdělí, že s řešením úpadku oddlužením nesouhlasí, a toto své stanovisko odůvodní, nebo

b) jde o pohledávku věřitele, která zůstala neuspokojena po skončení insolvenčního řízení, ve kterém insolvenční soud zrušil konkurs na majetek dlužníka podle § 308 odst. 1 písm. c) nebo d), anebo

c) jde o pohledávku zajištěného věřitele.

§ 389

(1) Dlužník může insolvenčnímu soudu navrhnout, aby jeho úpadek nebo jeho hrozící úpadek řešil oddlužením, jde-li o

b) fyzickou osobu.

Děkuji Vám za pozornost.

POHLED INSOLVENČNÍCH SOUDCŮ

JUDR. VIKTOR BŘESKA
KRAJSKÝ SOUD V OSTRAVĚ

ROLE ODDLUŽENÍ V INSOLVENČNÍ PRÁVU

pohled insolvenčního soudce soudu I. stupně

Viktor Břeska
Krajský soud v Ostravě

Praha 21. června 2023

TÉMATA

- **INSOLVENCE NA KS OSTRAVA:** Nápad insolvenčních věcí a incidenčních sporů na Krajském soudu v Ostravě za dobu účinnosti IZ, počet oddlužení
- **ODDLUŽENÍ V ČR, REŽIMY ODDLUŽENÍ:** Vývoj právní úpravy oddlužení v ČR, režimy oddlužení a jejich srovnání
- **INSOLVENČNÍ SOUDCE SOUDU I. STUPNĚ A JEHO ROLE V ODDLUŽENÍ PŘI APLIKACI TRANSPOZIČNÍ NOVELY**

INSOLVENCE NA KS OSTRAVA

- IZ je účinný od 1. 1. 2008 (tj. nyní 16. rokem)
- Za celou dobu účinnosti IZ napadlo na KSOS+KSOL:
 - celkem **přes 72 500 INS věcí** (z toho přes 20 000 po oddlužovací novele) → cca **19 700 INS věcí** máme stále **v běhu**; z toho je **cca 97 % oddlužení**)
 - celkem **cca 10 200 ICm sporů** (cca **500** z nich máme stále **v běhu**)
- podíl KSOS+KSOL na celorepublikovém INS nápadu: cca **19 %**
- průměrný počet živých INS věcí v jednom oddělení: KSOS 1500

ODDLUŽENÍ V ČR, REŽIMY ODDLUŽENÍ (1)

- oddlužení jako etablovaný institut a dominantní způsob řešení úpadku
- **STARÉ ODDLUŽENÍ** (s požadavkem 30 % uspokojení věřitelů):
 - Dobrý model oddlužení pro aktivní dlužníky (výtěžnost 56 %); jeho limity
 - Máme i jiné dlužníky (před branami oddlužení)!? Jaký je jejich počet a jak je účinně motivovat ke vstupu do oddlužení? Širší socioekonomický kontext.
- **ODDLUŽOVACÍ NOVELA**: již 4 roky od účinnosti
 - nesplnila očekávání (stejně tak Milostivé léto I a II)
- **NYNĚJŠÍ SITUACE**: COVID atd. trvá již déle než 3 roky
 - ALE!!! insolvenční nápad neroste → klid před bouří?, možné příčiny

ODDLUŽENÍ V ČR, REŽIMY ODDLUŽENÍ (2)

- **TRANSPOZIČNÍ NOVELA:** odborný, politický a společenský rozměr
- **STABILITA PRÁVNÍHO ŘÁDU vs. TŘI REŽIMY ODDLUŽENÍ** v jedné době
 - vliv oddálení přijetí transpoziční novely
 - vliv množství novel IZ na právní vědomí společnosti
- **POŽADAVEK VYVÁŽENOSTI** práv a povinností v právním řádu
 - cíl: chraňme dlužníky, kteří již nemohou plnit své dluhy; neprodukujme dlužníky, kteří nechtějí plnit své dluhy

INSOLVENČNÍ SOUDCE SOUDU I. STUPNĚ A JEHO ROLE V ODDLUŽENÍ PŘI APLIKACI TRANSPOZIČNÍ NOVELY

- **ROLE INSOLVENČNÍHO SOUDCE SOUDU I. STUPNĚ V ODDLUŽENÍ PŘI APLIKACI NOVELY**
 - vázanost jen zákonem, posuzování souladu zákona s ústavním pořádkem
- **!!! INSOLVENCE NEVYŘEŠÍ PŘÍČINY ÚPADKU** dlužníků, nýbrž následek úpadku
 - požadavek na provázanost insolvencí s rozumnou a srozumitelnou finanční výchovou nejen ve školách apod. (jinak jsme za 10 let opět na startu)
- **KULTIVACE INSOLVENČNÍHO PROSTŘEDÍ V ČR**
 - Kdo všechno a jak k tomu může přispět?
 - zákonodárce, dlužník, věřitelé, insolvenční soud, insolvenční správce, sepisovatelé atd.
- **FUNGUJÍCÍ INSOLVENČNÍ JUSTICE** se společností rozhodně vyplatí
 - role INS týmu a jeho platové ohodnocení + spravedlivé ocenění práce IS

Děkuji za pozornost 😊

vbreska@ksoud.ova.justice.cz

POHLED INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ

ÚSTAV	STÁTU
A	PRÁVA

INSOLCENTRUM

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA
INSOLCENTRUM

AKADEMIE VĚD ČR | 21. 6. 2023

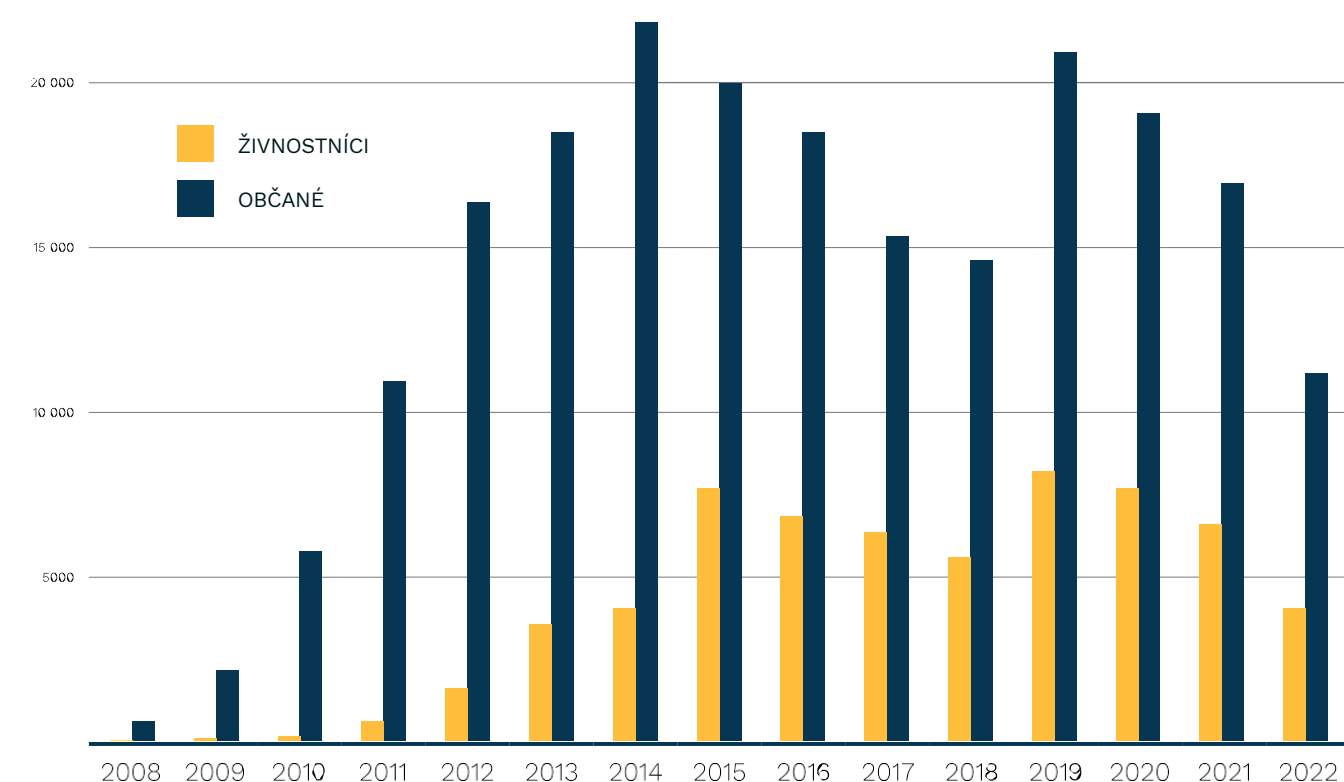
DATOVÝ KONTEXT

POHLED INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ

AKTUÁLNĚ V ČR PŮSOBÍ
578 INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ

CHARAKTERISTIKY DLUŽNÍKŮ – ODDLUŽENÍ 2008 – 2022

Graf zobrazuje vývoj povolených oddlužení občanů a fyzických osob podnikajících (živnostníků). Počet živnostníků postupně roste, ale jedná se o osoby, které jsou evidovány u soudu s IČ. Ve skutečnosti (zdroj ASIS) vykonává živnost jako hlavní činnost zhruba 5 % z nich.

Poměr povolených oddlužení tvoří 53 % mužů a 47 % žen. Zajímavý je údaj o splněných oddluženích, kdy je poměr muži/ženy 50/50. Muži jsou méně disciplinovaní a více jich v průběhu oddlužení přestává splácet.

U POVOLENÝCH ODDLUŽENÍ TVOŘÍ
24 % OBČANÉ A 76 % ŽIVNOSTNÍCI.

Největší skupinu tvoří lidé mezi 30. – 44. rokem. Pak následuje skupina osob mezi 45. – 59. rokem. Výrazně menší je skupina mladých do 29 let a nejmenší skupinu tvoří senioři 60+.

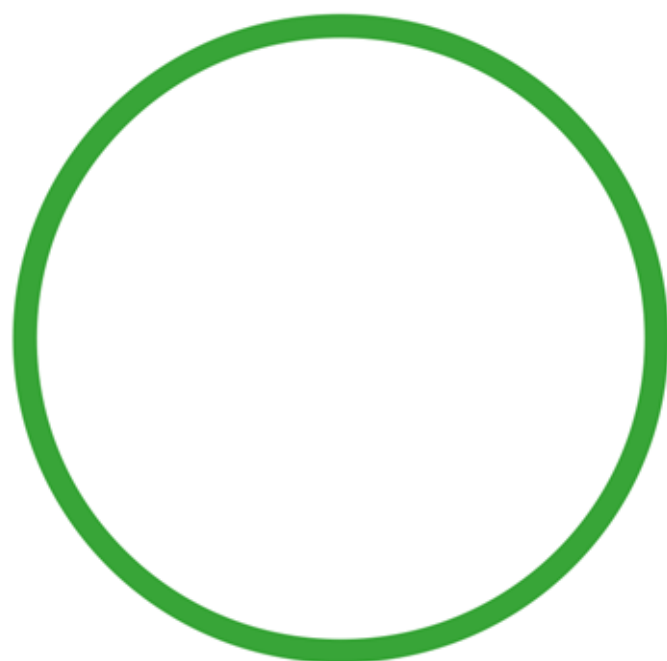
Zdroj: InsolCentrum, ISIR

POHLED INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ

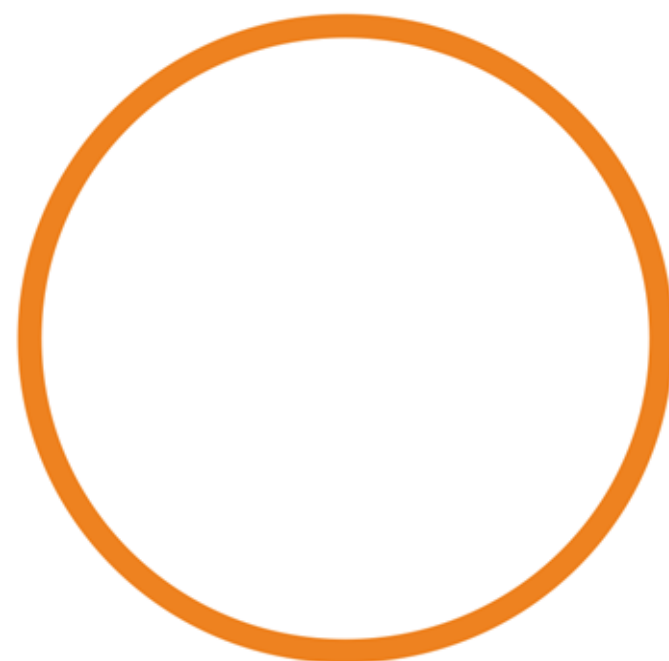
JUDR. MICHAL ŽIŽLAVSKÝ
ASOCIACE INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ

JUDR. MICHAL ŽIŽLAVSKÝ

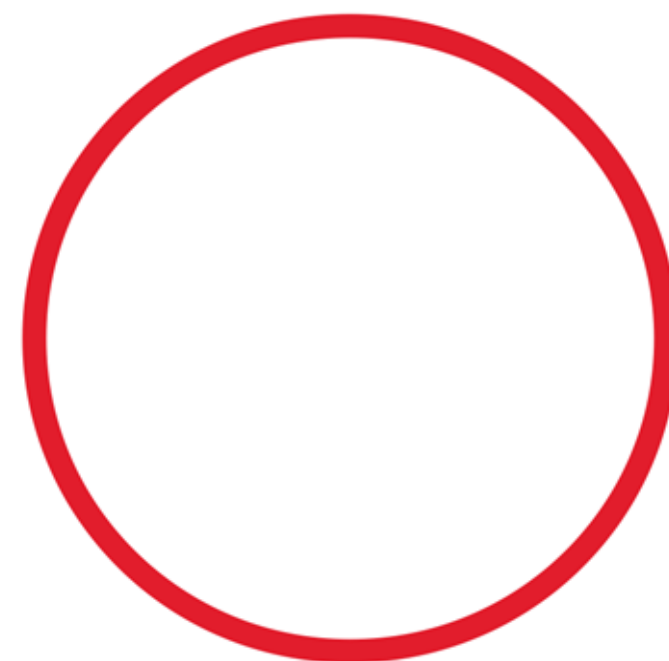
3 roky

3 roky

5 let

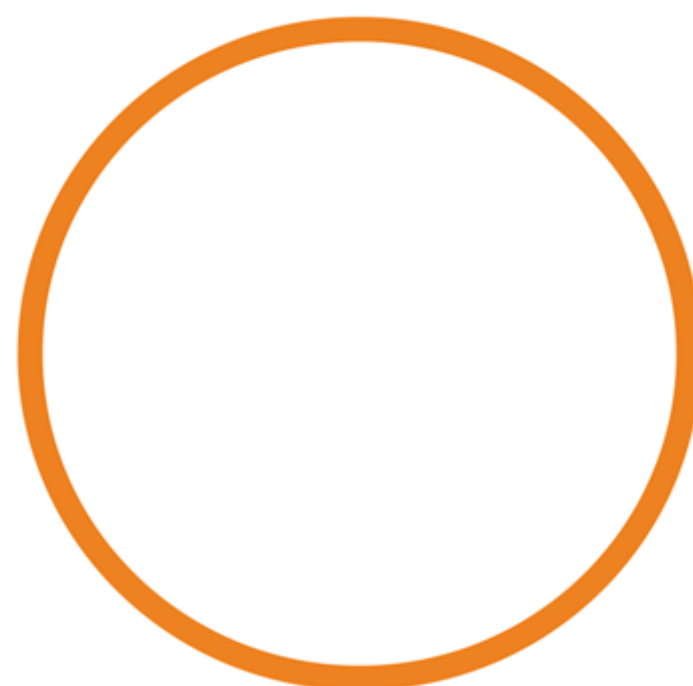

JUDR. MICHAL ŽIŽLAVSKÝ

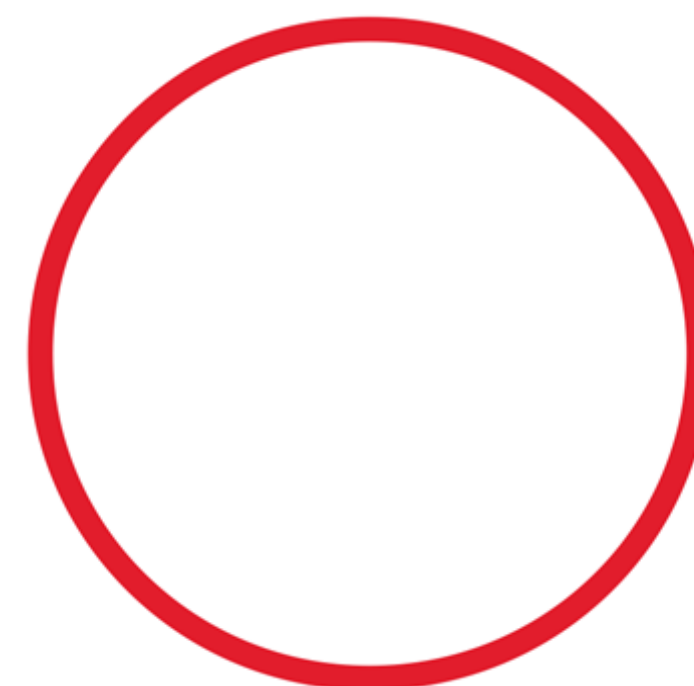
3 roky

3 roky

5 let

VÝŠE DLUHU NEROZHODUJE
> 2 200 Kč/měsíc

JUDR. MICHAL ŽIŽLAVSKÝ

3 roky

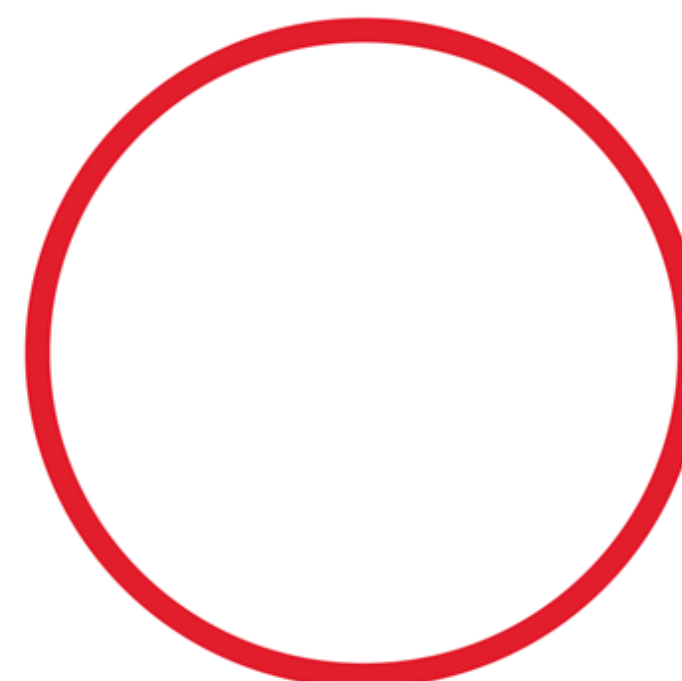
VÝŠE DLUHU NEROZHODUJE
> 2 200 Kč/měsíc

3 roky

VÝŠE DLUHU ROZHODUJE
splatí 60 % dluhu

5 let

JUDR. MICHAL ŽIŽLAVSKÝ

3 roky

VÝŠE DLUHU NEROZHODUJE
> 2 200 Kč/měsíc

3 roky

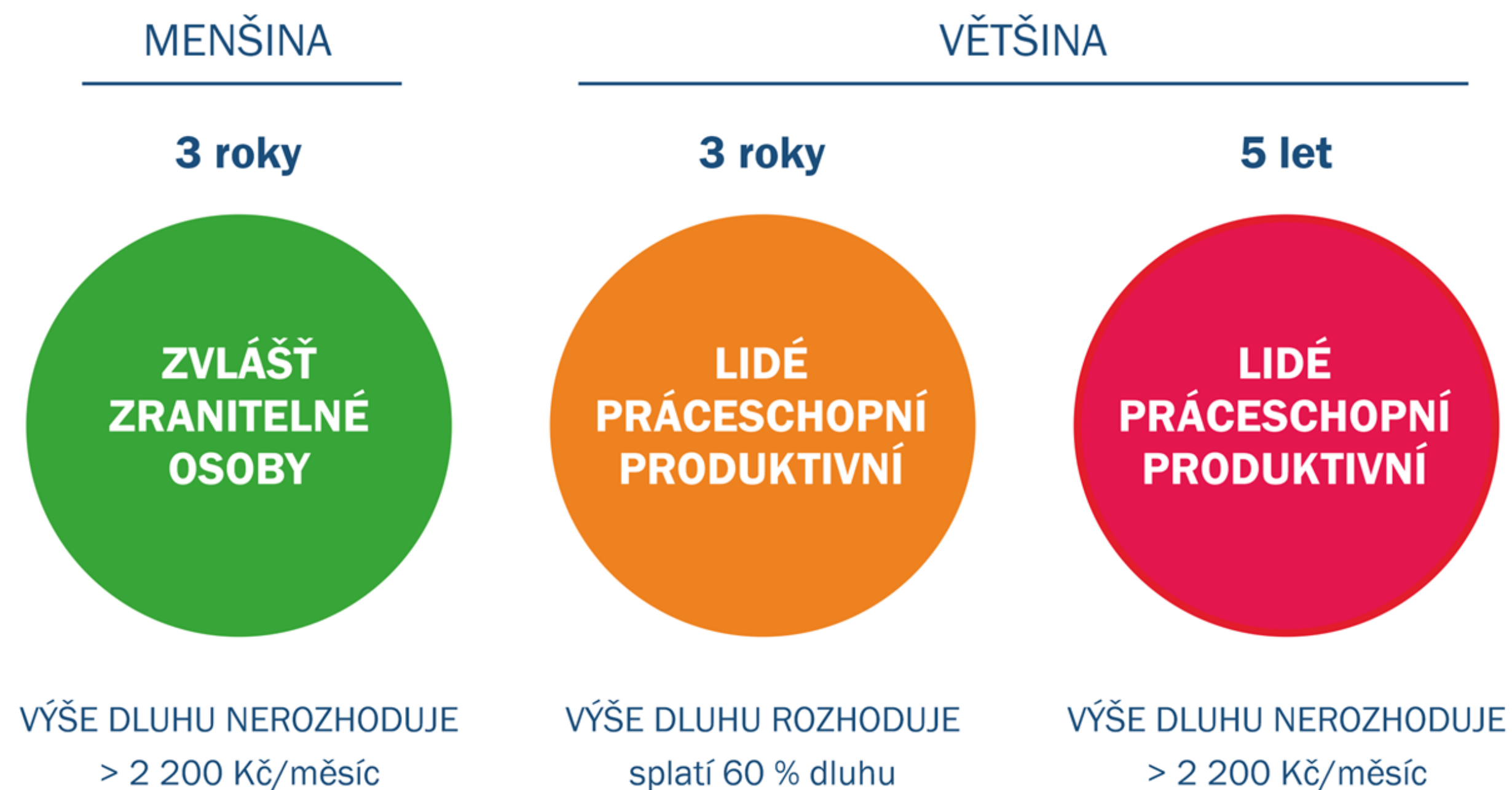
VÝŠE DLUHU ROZHODUJE
splatí 60 % dluhu

5 let

VÝŠE DLUHU NEROZHODUJE
> 2 200 Kč/měsíc

JUDR. MICHAL ŽIŽLAVSKÝ

JUDR. MICHAL ŽIŽLAVSKÝ

ZVLÁŠŤ ZRANITELNÉ OSOBY (MENŠINA)

- důchodci
- invalidé
- mladí dlužníci

Výše dluhu	800 000 Kč
Zaplatí za 3 roky min. (36 x 2 200 Kč)	79 200 Kč

JUDR. MICHAL ŽIŽLAVSKÝ

DLUŽNÍCI V PRODUKTIVNÍM VĚKU (VĚTŠINA)

- typický dlužník = práceschopný muž 45 let

Výše dluhu	800 000 Kč
a. zaplatí za 3 roky 60%	480 000 Kč
b. zaplatí za 5 let min. (60 x 2 200 Kč)	132 000 Kč

JUDR. MICHAL ŽIŽLAVSKÝ

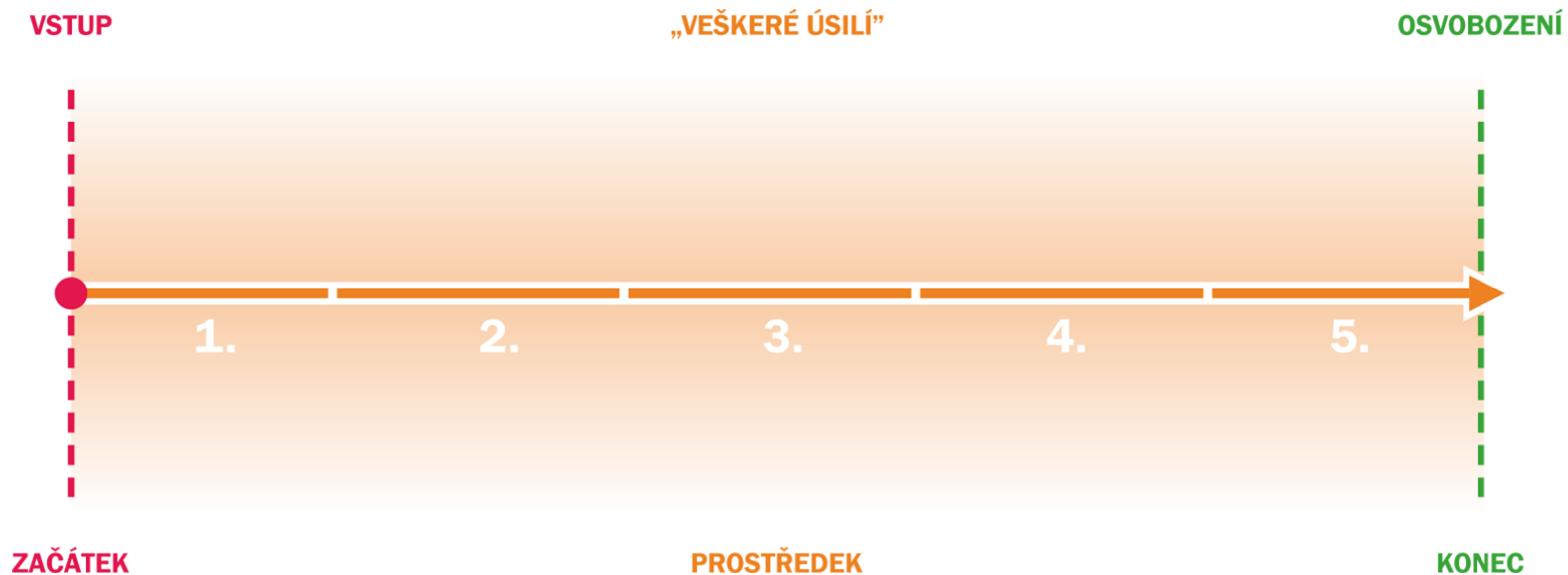
Zdravý práceschopný člověk si dnes může rozložit dluh do 3 let a ještě se mu 40 % odpustí. Když to nezvládne, může splatit ještě méně, když pracuje a splácí dluhy 5 let.

Je to málo?

Co nezaplatí dlužníci, platí ostatní - za neplatící sousedy v bytových domech další uživatelé bytů, za neplatiče v obcích ostatní občané, za zvýšené ceny úvěrů na byty, leasingy na auta, a ceny produktů a služeb my všichni.

JUDR. MICHAL ŽIŽLAVSKÝ

KONTROLA ÚSILÍ DLUŽNÍKA

POHLED INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ

MGR. LUKÁŠ STOČEK, LL.M.
UNIE SPOLKŮ INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ

	Mgr. Lukáš Stoček	Činnost IS v oddlužení v návaznosti na novelizaci IZ			
	Unie spolků insolvenčních správců				
		1.1.2008	1.7.2017	1.6.2019	?
	Přehled základních úkonů	účinnost IZ	akreditační novela	oddlužovací novela + vyhl. 121/2019	implementace směrnice
1	Založení spisu, úvodní dopis na soud	A	A	A	A
2	Zaslání dotazníku dlužníkovi	A	A	A	A
3	Součinnosti (banky, registry - motorová vozidla, katastr nemovitostí, stavební a penzijní pojištění, výsluhy,	A	A	A	A
4	Přezkum přihlášek	A	A	A	A
5	Soupis majetkové podstaty	A	A	A	A
6	Přezkum neúčinných / neplatných úkonů	A	A	A	A
7	Zpeněžování MP	A	A	A	A
8	Incidenční spory	A	A	A	A
9	Zprávy pro soud	A	A	A	A
10	Přezkumné jednání u soudu	A			
11	Vypořádání SJM	A*	A*	A	A
12	Sledování nepoctivého záměru	A*	A*	A	A
13	ODITA - změna distribuční tabulky		A	A	A
14	Osobní jednání s dlužníkem		A	A	A
15	Prohlídka obydlí		A*	A	A
16	Průběžné sledování minimální splátky			A	A
17	Posouzení chráněného obydlí			A	A
18	Kontrola nad zaměstnaností dlužníka			A	A
19	Kontrola nad výší příjmu dlužníka			A	A
20	Kontrola podnikání dlužníka a jeho účetnictví, stanovení výše splátky			A	A
21	Čtvrtletní zjišťování informací			A	A
22	Prodloužení, přerušení řízení			A	A
23	Zpracování podrobné ekonomické nabídky dlužníka do Zprávy				A
24	Kontrola Zprávy dlužníka o jeho úsilí				A

MGR. LUKÁŠ STOČEK, LL.M.

Z pohledu insolvenčního správce:

- 1.** Sledujeme, že ochota dlužníků splnit proces oddlužení se snížila, zejména po účinnosti oddlužovací novely a odpadnutí 30% hranice pro splnění oddlužení; přibyly případy zrušení oddlužení pro lehkovážný přístup a pro neplnění minimální splátky.
- 2.** Zvýšil se počet úkonů vykonávaných správcem v procesu oddlužení, a to dvojnásobně, zejména se zvýšila dohledová činnost správce nad plněním povinností dlužníka.
- 3.** Zkrácení oddlužení a povinnost hradit jen minimální splátku (ve většině regionů se z reálně dosažených mezd stejně o moc více srazit nedá), bude spíše vést k úmyslnému zadlužování se lidí a jejich recidivě.
- 4.** Role insolvenčního správce je nezastupitelná, jeho dohledová činnost je nastavena velmi široce, ale chybí zde respekt dlužníků k této funkci, kdy dlužník nás spíše považuje za svého pomocníka, nebo naopak za škodnou, než za soudního komisaře, který hájí společný zájem věřitelů.
- 5.** Doporučuji srovnat výši srážky ze mzdy v exekuci se srážkou ze mzdy v insolvenci, což povede k větší motivaci se oddlužit.

POHLED ANALYTIKŮ NA FINANČNÍ A EKONOMICKÉ DOPADY

INSOLCENTRUM

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA
INSOLCENTRUM

AKADEMIE VĚD ČR | 21. 6. 2023

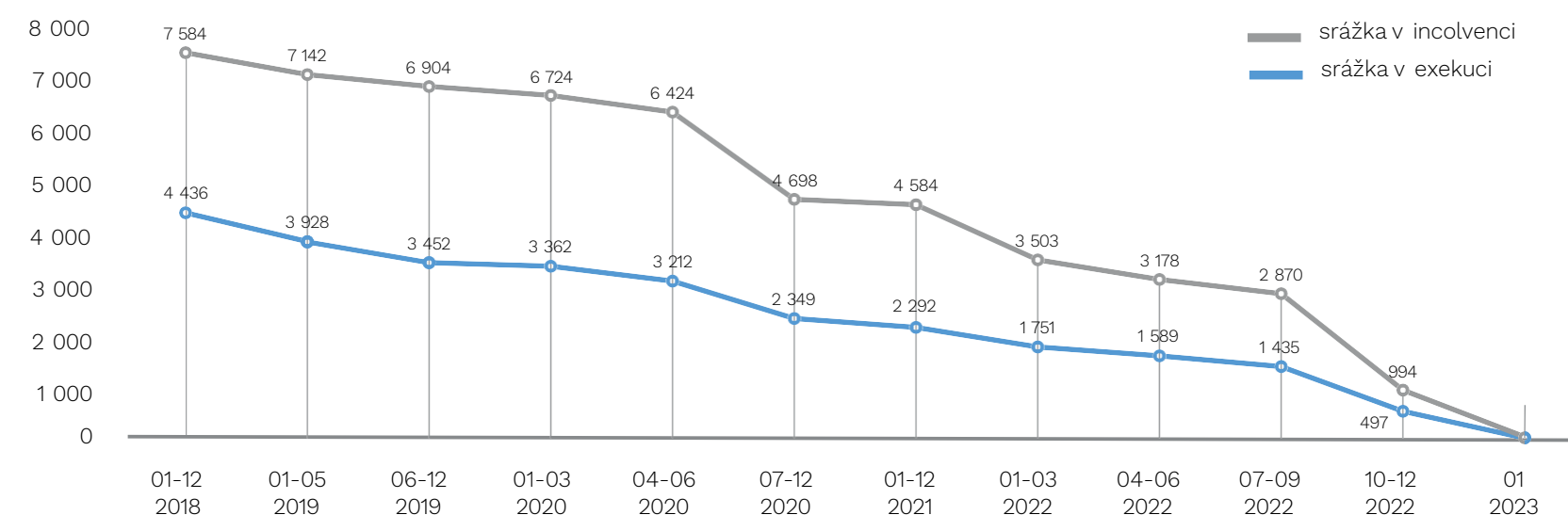
DATOVÝ KONTEXT

FINANČNÍ DOPADY PROCESŮ ODPOUŠTĚNÍ DLUHŮ

POHLED ANALYTIKŮ NA FINANČNÍ A EKONOMICKÉ DOPADY

JAK SE VYVÍJELA VÝŠE SRÁŽEK ZE MZDY?

(výše čisté měsíční mzdy 20 tis. Kč – průměr
čistého příjmu insolvenčního dlužníka
ze vzorku 2022)

Zdroj: MPSV, zpracováno: kalkulacka.org

ODDLUŽENÍ: OBDOBÍ LET 2008 – 2022

Oddlužení funguje dobře, zadlužení lidé splácí více než polovinu hodnoty dluhů (Ø 56 %), 28,5 % dlužníků zaplatilo věřitelům 100 %.

Rok 2019 představuje zlom v efektivitě splácení v oddlužení, protože byl zrušen nepřekročitelný limit 30 % splácených dluhů pro možnost osvobození od dluhů. Konečné výsledky budou k dispozici až po roce 2024.

Rok 2022 – mezitímní data (předpokládané uspokojení podle spisů) ve vzorku insolvenčních dlužníků z roku 2022 ukazují, že průměrná míra uspokojení dluhů činí 22 % (26 % občané, 15 % živnostníci), konečná data budou spíše nižší.

Zdroj: ISIR, InsolCentrum

VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK

Rok 2019. Podle finanční správy činilo průměrné procento vymožení nedoplatků 55 %. U zdravotních pojišťoven se průměrné procento vymáhání pohybovalo od 22,6 % do 44,7 %. ČSSZ uváděla 59,7 %. Efektivita soudních exekutorů dosahovala v průměru 20 % až 30 %.

Zdroj: MF, MZ, MPSV, MS

Aktuálně podle informací z veřejných zdrojů se míra vymožení pohledávek státních orgánů za dlužníky postupně snižuje.

Stát znovu a znovu přijímá opatření na ochranu dlužníků, která vedou ke snižování či v současné době dokonce k zastavování míry splácení dluhů.

POHLED ANALYTIKŮ NA FINANČNÍ A EKONOMICKÉ DOPADY

JUDR. JARMILA VESELÁ
INSOLCENTRUM

NEPLATÍ MÝTY O ZADLUŽENÝCH LIDECH, KTERÉ JSME SLÝCHALI OSM MINULÝCH LET:

PRŮMĚRNÝ DLUŽNÍK NENÍ MATKA SAMOŽIVITELKA NEBO SENIOR, ALE ZDRAVÝ PRÁČESCHOPNÝ MUŽ VE VĚKU ZHRUBA 43 LET S DLUHEM CCA 1 MIL. KČ – U OBČANŮ, 2 MIL. KČ – U ŽIVNOSTNÍKŮ.

(Zdroj: InsolCentrum, ISIR, vzorek 2022)

DLUŽNÍCI NEJSOU LIDÉ NESCHOPNÍ SPLÁCET DLUHY

PAQ Research uvádí: „54 % z ekonomicky aktivních lidí přiznává alespoň jednu z forem úniku do šedé ekonomiky a odklonění příjmů“

DLUŽNÍCI NEJSOU OBĚTI VĚŘITELŮ

Lidé, kteří se zadlužili po roce 2017 (po regulaci spotřebitelských úvěrů) vykazují stejné charakteristiky jako dlouhodobě zadlužení lidé.

Jejich věková struktura je obdobná, pouze posunutá do mladších let, začínají se zadlužovat nejdříve u bank pak u nebankovních společností, půjčují si nikoli na základní potřeby, ale na zbytnou spotřebu, zatím mají nižší průměrnou výši dluhu – 723 tis. Kč, méně věřitelů – průměrně 9, vyšší příjem 24 tis. Kč/m, pouze ¼ z nich má exekuci.

ZÁVĚR:

V tržní ekonomice se určité skupiny lidí zadlužovaly, zadlužují a budou zadlužovat. Úkolem společnosti je vytvořit prostředí, aby dlouhodobě zadlužených nesplácejících lidí bylo co nejméně. Společnost má lidem v problémech pomáhat různými prostředky. Jediné, co jim však nesmí říkat, že jsou oběti věřitelů a za své dluhy nemohou. Tím dlužníkům bere svéprávnost a schopnost se s dluhy vypořádat.

POTENCIONÁLNÍ ADEPTI ODDLUŽENÍ

INSOLCENTRUM

**KDO JSOU DLOUHODOBĚ ZADLUŽENÍ
LIDÉ S VÍCEČETNÝMI EXEKUCEMI
– POTENCIÁLNÍ ADEPTI ODDLUŽENÍ?**

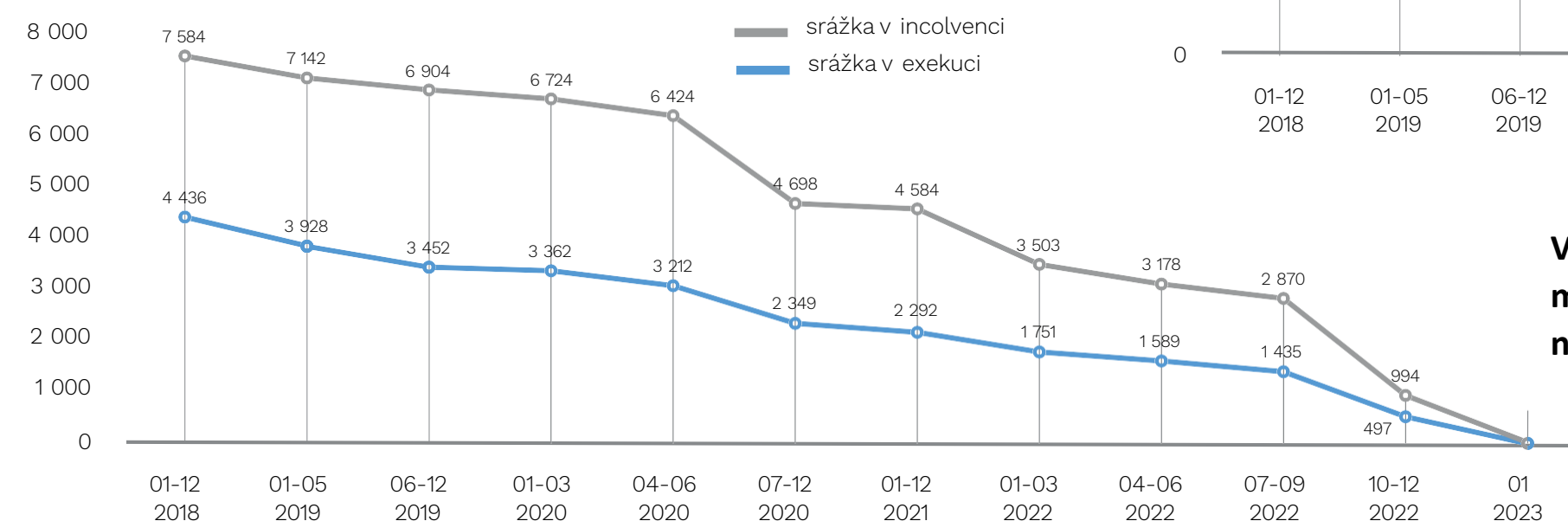
**POČTY DLOUHODOBĚ ZADLUŽENÝCH
FYZICKÝCH OSOB S VÍCEČETNÝMI
EXEKUCEMI:**

- Zhruba 500 tisíc osob (Zdroj: Exekutorská komora)
- Z toho – cca 43 tisíc starobních důchodců, cca 27 tisíc invalidních důchodců, cca 50 tisíc osamělých rodičů (Zdroj: MPSV, ČSÚ)
- Zbývá cca 380 tisíc lidí v produktivním věku bez vážných zdravotních problémů. Z toho tvoří 72 % muži.

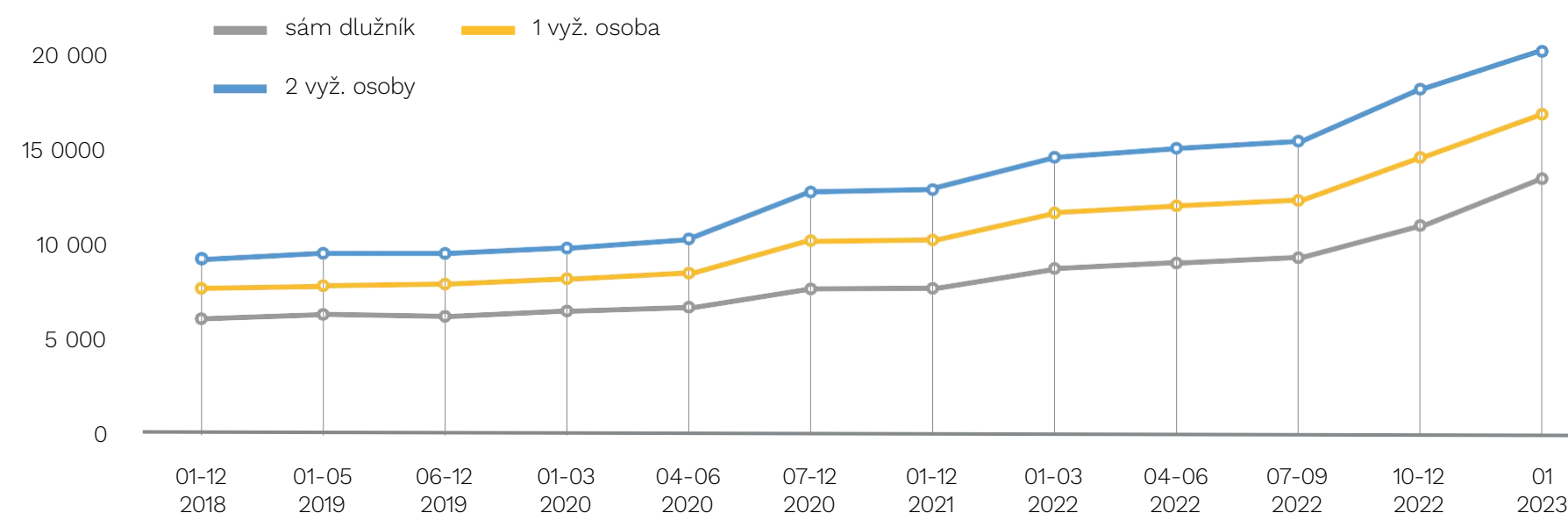
**NOVELA MÍŘÍ
I NA BUDOUCÍ DLUŽNÍKY**

JAKÉ FAKTORY JSME UVAŽOVALI PŘI ODHADU EKONOMICKÝCH DOPADŮ?

VÝVOJ SRÁŽEK V EXEKUCI A V INSOLVENCII V PŘÍPADĚ 2 VYŽIVOVANÝCH OSOB

VÝVOJ NEZABAVITELNÝCH ČÁSTEK V LETECH 2018-2023

Vývoj srážek je vypočítán z čisté měsíční
mzdy 20 tisíc Kč po odečtení
nezabavitelné částky.

Zdroj: MPSV, zpracováno: kalkulacka.org

JAKÉ FAKTORY JSME UVAŽOVALI PŘI ODHADU EKONOMICKÝCH DOPADŮ?

PRŮMĚRNÁ VÝŠE DLUHŮ

- Oddlužení 2013-2018 – cca 660 tis. Kč
- Oddlužení 2022 – občané cca 1 mil. Kč, OSVČ cca 2 mil. Kč

**JIŽ SE ZAČÍNÁ PROMÍTAT
ZASTAVOVÁNÍ EXEKUCÍ!**

**ROZDÍLY V PRŮMĚRNÉ VÝŠI
DLUHŮ U ŽEN A MUŽŮ.**

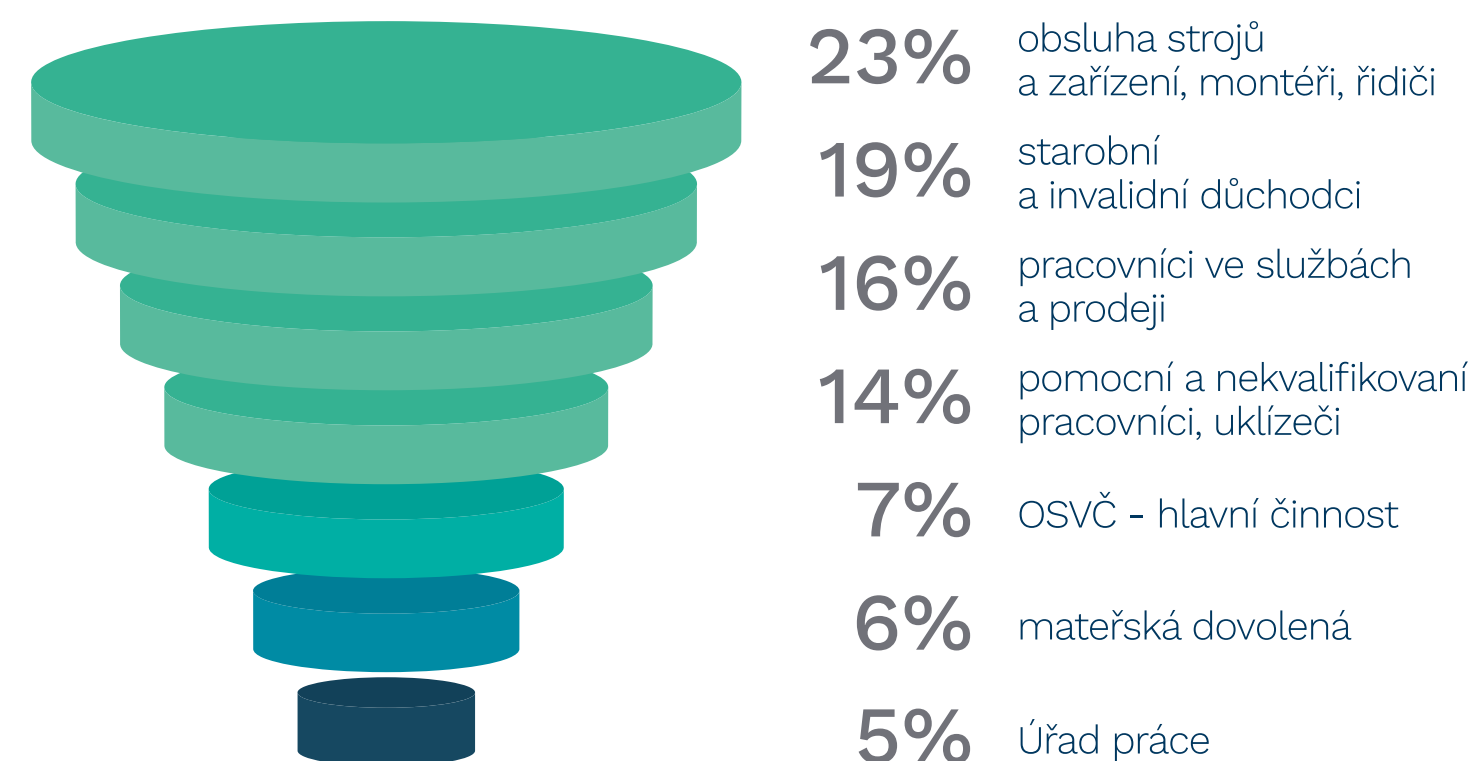
EXEKUČNÍ DLUHY JSOU ŠPIČKOU LEDOVCE.

PRŮMĚRNÉ ČISTÉ PŘÍJMY INSOLVENČNÍCH DLUŽNÍKŮ

- 2019 – 16 tis. Kč
- 2022 – 20 tis. Kč

PROFESE INSOLVENČNÍCH DLUŽNÍKŮ

Průměr z vybraného vzorku povolených oddlužení v období 2019-2022

Zbýlých 10 % tvoří jiná povolání, která jsou zastoupena méně než v 5 % případů, jedná se o řemeslníky a opraváře, úředníky, řídící pracovníky, kvalifikované pracovníky v zemědělství nebo případy, kdy nebylo možné profesi z dokumentů zjistit.

JAKÉ JSOU PŘEDPOKLÁDANÉ EKONOMICKÉ DOPADY PŘIJETÍ NOVELY ODDLUŽENÍ?

ODHAD DAT PRO VÝPOČET PŘÍMÝCH EKONOMICKÝCH ZTRÁT VĚŘITELŮ V PŘÍPADĚ TŘÍLETÉHO PLOŠNÉHO ODDLUŽENÍ (JDE O VELMI HRUBÉ ÚDAJE):

Z 380 tisíc dlužníků tvoří zhruba 25 % lidé, kteří jsou nebo byli OSVČ. Jejich ekonomické charakteristiky vykazují jiné parametry než dlužníci v pozici nepodnikajících občanů.

- 95 tisíc živnostníků s průměrným dluhem 2 mil. Kč dluží 190 mld. Kč
- 285 tisíc občanů s průměrným dluhem 1 mil. Kč dluží 285 mld. Kč

CELKOVÝ DLUH DOSAHUJE HODNOTY 475 MLD. KČ.

ODHAD DAT PRO VÝPOČET PŘÍMÝCH EKONOMICKÝCH ZTRÁT VĚŘITELŮ

5LETÉ ODDLUŽENÍ

- 30 % z hodnoty dluhů = 142,5 mld. Kč
- stabilizace ekonomického chování
- zvyšování pracovních návyků
- mnohdy i navyšování příjmů

3LETÉ ODDLUŽENÍ

- 6,5 % z hodnoty dluhů = 30,8 mld. Kč
- krátká doba na stabilizaci
- převládá zájem rychle a ekonomicky bezbolestně přežít
- nejnižší možná výše 39,6 tis. Kč, což představuje 3,2 %

Pro odhad jsme použili paralelu s předchozím obdobím (minimální hranice 30 %, výsledek 56 %)
Dvojnásobek 3,2 => 6,5 %, stejný odhad experti MSp.

I 6,5 % může být s ohledem na výši srážek optimistický odhad. Je nezbytné v každém jednotlivém případě posuzovat adekvátní příjem (pozor, neslibovat si zázraky).

VÝSLEDEK: PŘI TŘÍLETÉM ODDLUŽENÍ DOJDE K PŘÍMÝM ZTRÁTÁM VĚŘITELŮ

100 MLD. KČ, Z ČEHOŽ STÁT TVOŘÍ 15 %, TJ. 15 MLD. KČ.

NEVYPLATÍ SE RYCHLÉ ODDLUŽENÍ V NÁVRATU ZADLUŽENÝCH LIDÍ DO NORMÁLNÍ EKONOMIKY?

TEORETICKY SPRÁVNÁ ÚVAHA NARÁŽÍ NA REALITU

- dlužníci se dlouho vyhýbali placení dluhů
- část z nich se pohybovala v šedé ekonomice
- zaměstnavatelé je stěží okamžitě zaměstnají za stejné mzdy, jaké mají jejich kmenoví zaměstnanci
- profese dlužníků nepatří mezi vysoce placená místa
- nemůžeme čekat zázraky
- schopnější dlužníci si seženou různá potvrzení
- vyhodíme ty méně schopné, když neprokáží adekvátní příjem?

**5leté oddlužení může pomoci
ve stabilizaci pracovních návyků.**

**Dlužníci zaplatí věřitelům
alespoň část dluhů.**

**Budou lépe připraveni na fungování
po oddlužení.**

Nepřijdou k oddlužení zadarmo.

**Ve společnosti převládne pocit
spravedlnosti.**

MORÁLNÍ HAZARD TŘÍLETÉHO PLOŠNÉHO ODDLUŽENÍ

- Lidé se mohou inspirovat.
- Když stát připravuje a doporučuje snadné oddlužení a neustále zlepšuje podmínky dlužníků – tak proč platit dluhy? Za 3 roky může být skoro každý bez dluhů.
- Za dluhy jednoho ale musí zaplatit ostatní. Je to dobře vidět na státním rozpočtu. Když jedni nebudou platit daně a pojištění, tak ostatní řádně plátcí budou muset zaplatit o to víc, anebo budou od státu dostávat méně (doplatky na zdravotní péči, menší důchody, atd.).
- Určitá část obyvatel musí velmi šetřit, aby vyšla se svými příjmy. Když uvidí svého souseda (z bytu, z obce, ze zaměstnání) jak neplatí, tak také může přestat plnit své závazky.
- Pro tříleté oddlužení živnostníků bychom doporučovali velmi přísné podmínky vstupu – plnění povinností (podávání daňových přiznání), projití dluhovým screeningem.
- Kdyby se neplacením dluhů inspirovala širší populace – tak je státní rozpočet v rozkladu a česká ekonomika též.

POHLED ANALYTIKŮ NA FINANČNÍ A EKONOMICKÉ DOPADY

LUKÁŠ KOVANDA, PH.D.
EKONOM

II. ETAPA

NÁZOROVÁ ČÁST KONFERENCE

BLOK 1 POHLED NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

BLOK 2 POHLED VĚŘITELŮ

BLOK 3 POHLED POSLANCŮ

POHLED NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

ÚSTAV	STÁTU
A	PRÁVA

INSOLCENTRUM

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA
INSOLCENTRUM

AKADEMIE VĚD ČR | 21. 6. 2023

DATOVÝ KONTEXT

POHLED NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

PSYCHOLOGIE CHOVÁNÍ ZADLUŽENÝCH LIDÍ

- Muži si půjčují vyšší částky, mají vyšší příjmy, více splácí, ale jsou méně disciplinovaní (v oddlužení přestávají splácet častěji než ženy).
- Ženy mají nižší dluhy, nižší příjmy a nižší průměrnou míru uspokojení dluhů.
- Výše uvedené tendence platí pro zadlužené mladé lidi, lidi ve středním věku i seniory.

Zdroj: InsolCentrum, ISIR, data z oddlužení – vzorek 2013-2018

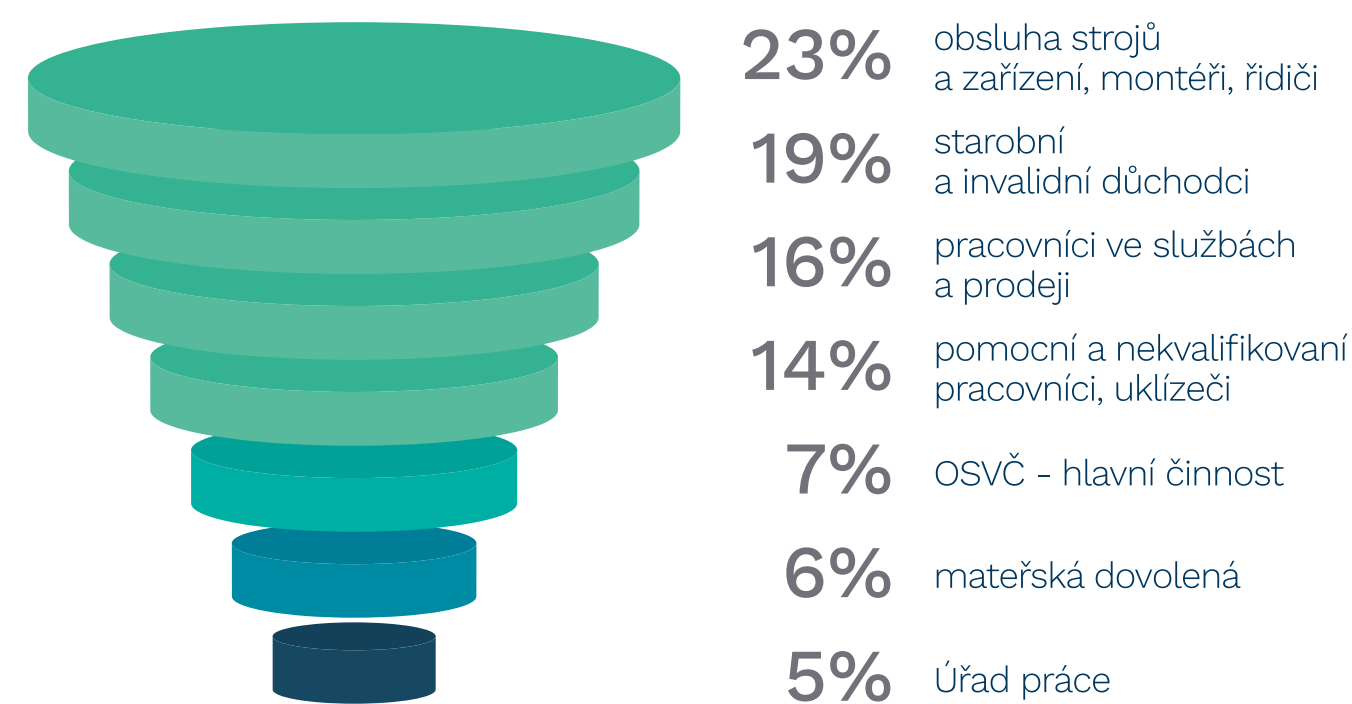

- Pro zadlužené lidi v současné době platí obdobná tendence s tím, že výše dluhů se pohybuje okolo 1 mil. Kč u občanů a cca 2 mil. Kč u živnostníků (většina z nich nemá živnost jako hlavní činnost)

Zdroj: InsolCentrum, ISIR, data z oddlužení – vzorek 2022

PROFESE INSOLVENČNÍCH DLUŽNÍKŮ

Průměr z vybraného vzorku povolených oddlužení v období 2019-2022

Zbýlých 10 % tvoří jiná povolání, která jsou zastoupena méně než v 5 % případů, jedná se o řemeslníky a opraváře, úředníky, řídící pracovníky, kvalifikované pracovníky v zemědělství nebo případy, kdy nebylo možné profesi z dokumentů zjistit.

Zdroj: InsolCentrum, ISIR

POHLED NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

MGR. ING. DAVID ŠMEJKAL
PORADNA PŘI FINANČNÍ TÍSNI

| ROLE ODDLUŽENÍ V INSOLVENČNÍM PRÁVU V KONTEXTU SOUČASNÝCH PROBLÉMŮ ČESKÉ REPUBLIKY

POHLED NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

PETR SCHNEEDÖRFLER
LIGHTHOUSE

INSOLVENČNÍ TELENODELA

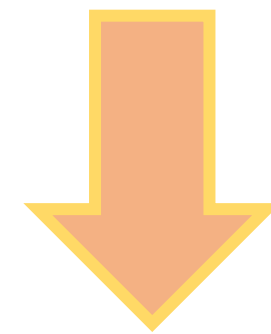
Praha, 21. června 2023

Vnímáme dlužníky správně?

Mnoho skupin
dlužníků

- zaměstnanci, podnikatelé, senioři, invalidní důchodci, osamělí rodiče

Každá skupina má
jiný důvod vzniku
dluhů

Každá skupina má
jiné možnosti své
dluhy řešit

Každá skupina má
jinou míru ochoty
své dluhy řešit

Hledáme řešení

Ti, kteří řeší svoji situaci aktivně

- Nějaké řešení již realizovali
- Insolvencí prošli, prochází nebo projdou

Ti, kteří řeší svoji situaci pasivně

- Využívají někdy pomoc
- Hledají často nejvýhodnější řešení

Ti, kteří ji neřeší

- Nehledají řešení a pomoc
- Hledají důvody, proč neřešit
- Čekají na ještě lepší variantu

Pomáhají dlužníkům neustálé změny?

Kdo mohl a
chtěl, oddlužil
se do novely
06/2019

Kdo chtěl,
oddlužil se po
novele 06/2019

Kdo chce,
oddluží se po
novele
2023/2024

Kdo chce,
oddluží se po
novele 2026

Kdo chce,
oddluží se v
rámci
telenovely v
2028

Kdo si počká, ten se dočká

Povinnosti plní jen nedočkaví

Jak z toho ven?

Nastavme podmínky individuálně alespoň pro určité skupiny

Nedělejme změny alespoň 10 let

Nechce dětem zanechat jen dluhy, rád by vstoupil do insolvence. Ta je však nedosažitelným řešením

Publikováno: 21. 9. 2022

Doba čtení: 4 minuty

Dluhy

Sociální práce

Publikováno: 21. 9. 2022

kvůli penále na 1 500 tisíc korun. „Já, když jsem se z toho chtěl dostat, aby za moje chyby, co jsem si nasekal v mládí, neplatily moje děti, tak jsem chtěl insolvenci. Ale kvůli těm podmínkám pro mě není možná,“ konstatuje pan Filip.

Právě kvůli tomu, že dluh se mu čtyřikrát zvýšil a on nevydělává dost peněz, aby zvládl během pěti let insolvence zaplatit alespoň 30 % pohledávky včetně penále. Na běžný chod domácnosti by mu měsíčně chybělo víc než 13 tisíc korun. Pokud zůstane v exekuci, dluhy mu sice dál porostou, ale aspoň nebude v mínusu.

Smířme se s faktem, že všechny dlužníky nikdy dluhů nezbavíme a měli bychom se soustředit především na ty, kteří alespoň primární zájem mají.

DĚKUJI ZA POZORNOST

LIGHTHOUSE spolek

Vinohradská 184

Praha 3

POHLED VĚŘITELŮ

ÚSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

INSOLCENTRUM

ÚSTAV STĀTU A PRĀVA
INSOLCENTRUM

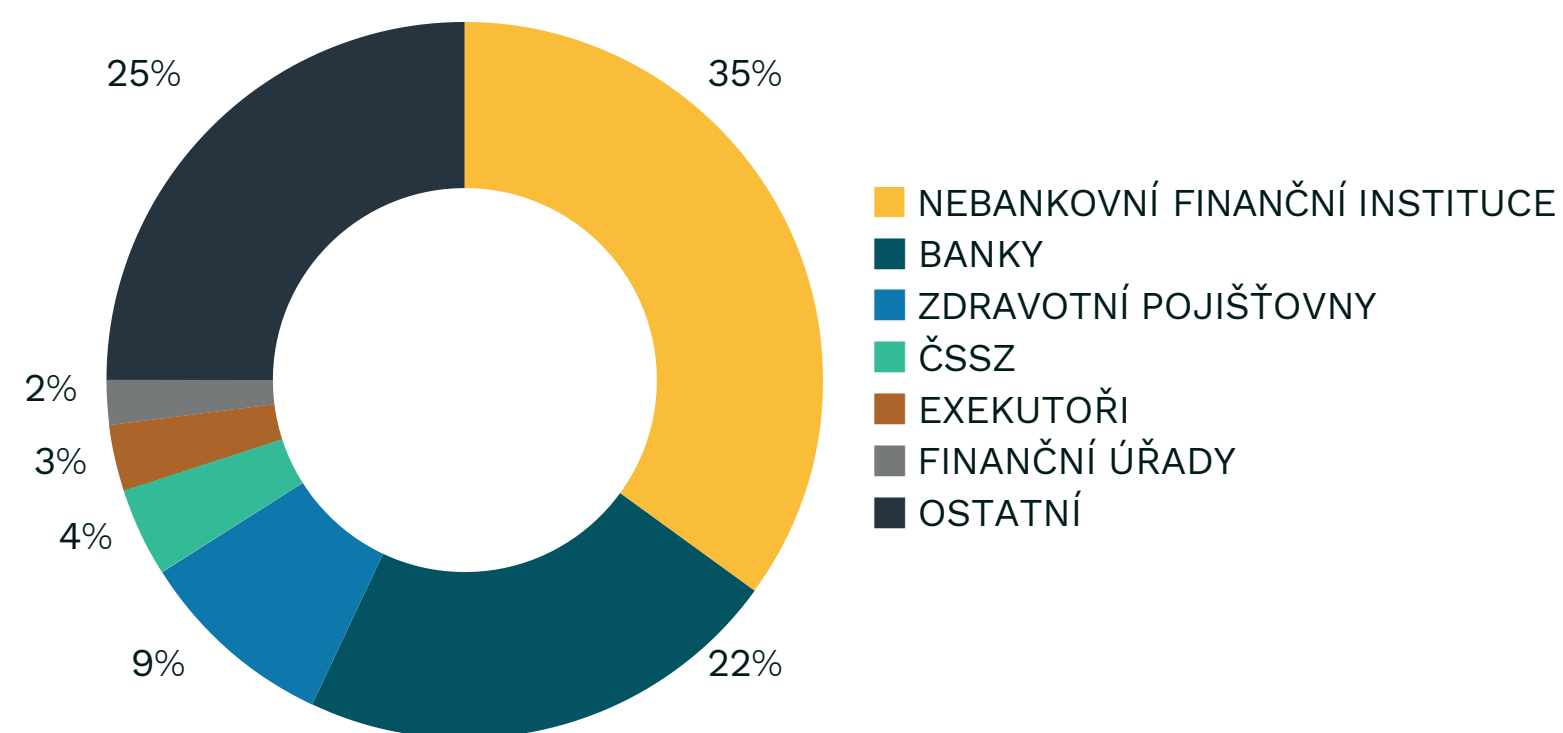
AKADEMIE VĚD ČR | 21. 6. 2023

DATOVÝ KONTEXT

POHLED VĚŘITELŮ

VĚŘITELSKÁ STRUKTURA V ODDLUŽENÍ

Data struktury věřitelů vycházejí z podrobného studia přihlášených věřitelů ze vzorku 2019 – 2022. Cílem analýzy bylo zjištění originálních věřitelů (původních věřitelů před prodejem pohledávek).

KDO PATŘÍ MEZI OSTATNÍ VĚŘITELE, KTEŘÍ DOHROMADY TVOŘÍ 25 % Z CELKOVÉ VÝŠE PŘIHLÁŠENÝCH POHLEDÁVEK?

Jedná se o často zastoupené instituce, které mají však méně než 2 % z celkové výše přihlášených pohledávek.

- Energie
- Mobilní operátoři
- Dopravní podniky
- Pojišťovny (vyjma zdravotních)
- Obce
- Pronajímatelé
- Dodavatelé zboží a služeb - firmy i živnostníci
- Bytová družstva a SVJ
- Směnky
- Česká televize
- Správa pohledávek (nelze dohledat původní věřitel)
- Jiné

Zdroj: InsolCentrum, ISIR
Statistická odchylka: +/- 1 %
(nejsou k dispozici přílohy k přihláškám pohledávek)

POHLED VĚŘITELŮ

MGR. BĚLA PLACHÁ

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

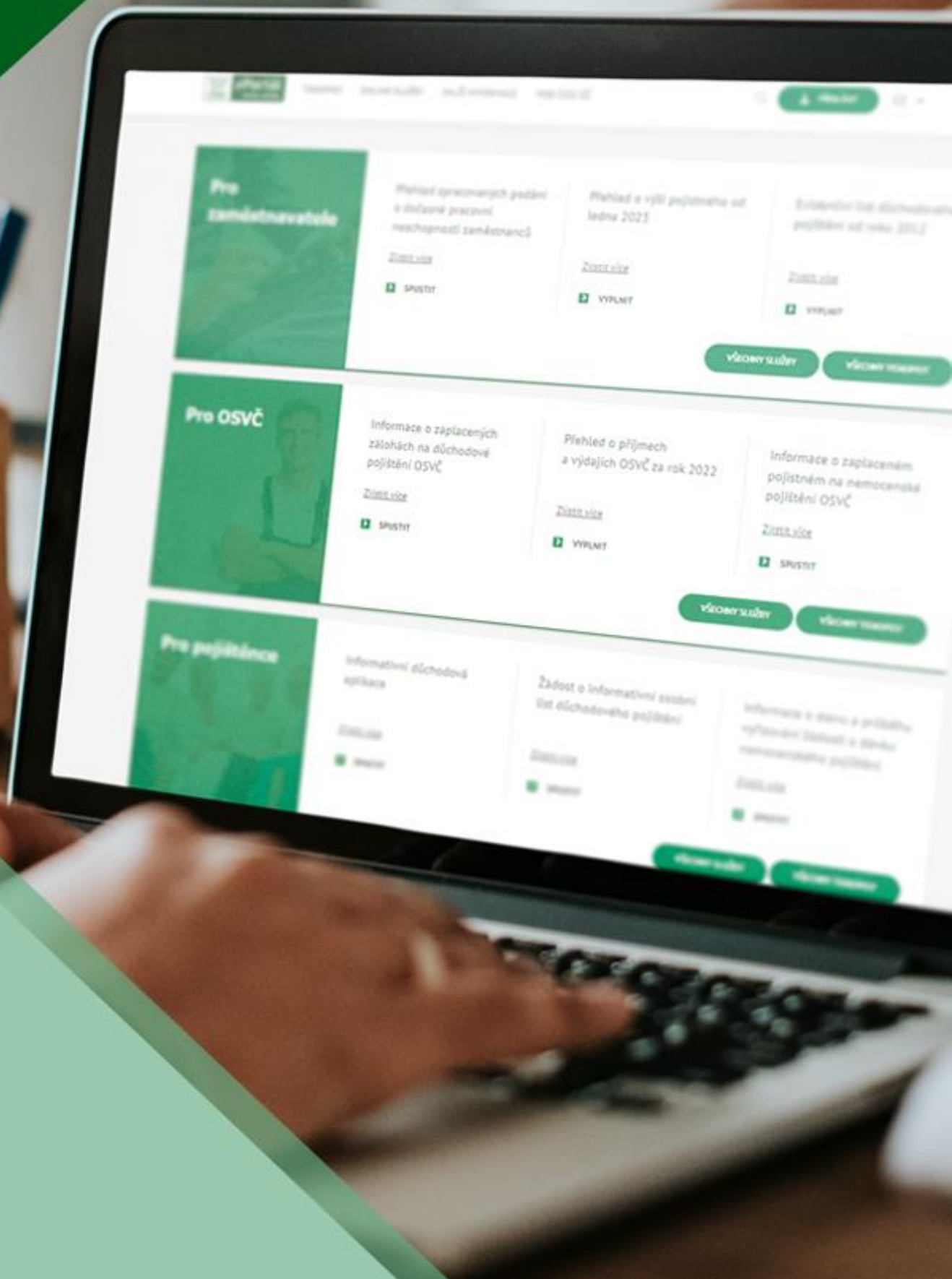
ČESKÁ SPRÁVA
SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Role oddlužení v insolvenčním právu v kontextu současných problémů České republiky

Mgr. Běla Plachá

oddělení pojistného a pohledávek

Datum

Oddlužení v insolvenčním právu z pohledu činnosti ČSSZ

Postavení České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) v insolvenčním řízení:

Věřitel

pohledávky vzniklé z titulu dlužného pojistného a penále, pohledávek vzniklých v důsledku přeplatků na dávkách důchodového a nemocenského pojištění u zaměstnavatelů a osob samostatně výdělečně činných (OSVČ)

Plátce jiného příjmu

důchodu a nemocenských dávek

Způsob vymáhání pohledávek

- Způsob vymáhání pohledávek ČSSZ z hlediska jejich dobytnosti a úspěšnosti – rychlost a adekvátní zvolený způsob exekuce
- Exekucí dle zákona č. 280/2009 Sb. – Daňový řád
- Zřízením zástavního práva na majetku dlužníka dle ust. § 104i zákona č. 582/1991 Sb.

Zahájení insolvenčního řízení

Vzhledem k výše uvedenému ČSSZ není zpravidla navrhovatelem zahájení insolvenčního řízení

- V případě, že je insolvenční řízení zahájeno na návrh jiného věřitele či dlužníka, ČSSZ své pohledávky jako věřitel nebo zajištěný věřitel do těchto řízení přihlašuje vždy
- Případně jsou dle ust. § 168 odst. 1, písm. e) zákona č. 182/2006 Sb. zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon – IZ) uplatňovány jako pohledávky za majetkovou podstatou

Schválení oddlužení usnesením soudu

V případě schváleného oddlužení usnesením soudu jako způsob řešení dlužníkovy úpadku včetně schváleného způsobu oddlužení dle ust. § 398 IZ, (zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty) a násl., je dispoziční oprávnění na straně dlužníka

- ČSSZ je zejména u fyzických nepodnikajících osob v postavení plátce příjmu – důchodu. V usneseních příslušných soudů se přímo přikazuje ČSSZ provádět stanovené měsíční srážky podle platných právních předpisů a tyto vyplácet insolvenčnímu správci s tím, že dlužníku nesmí být sražena základní nepostižitelná částka – dle Nařízení č. 595/2006 Sb. a ustanovení zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.
- Obdobný příkaz je vůči ČSSZ vydáván i v případě, že dlužník uzavřel smlouvu o poskytování příjmu ze smlouvy o důchodu s jiným příjemcem důchodu.

Skončení oddlužení a dopad do pojištění dlužníka

- Proces oddlužení dlužníka je zpravidla ukončen vydáním usnesení příslušného soudu o splnění oddlužení a jsou-li splněny podmínky dle ust. § 414 odst. 1 IZ také vydáním rozhodnutí, jímž soud dlužníka osvobodí od placení pohledávek, zahrnutých do oddlužení, v rozsahu, v němž dosud nebyly uspokojeny.
- V této souvislosti je nutné připomenout, že dojde-li k osvobození dlužníka od placení neuhrazených pohledávek, v případě pohledávek na pojistném platí, že není-li uhrazeno dlužné pojistné, nelze pro účely důchodového pojištění provést zápočet doby pojištění.

Stávající proces oddlužení

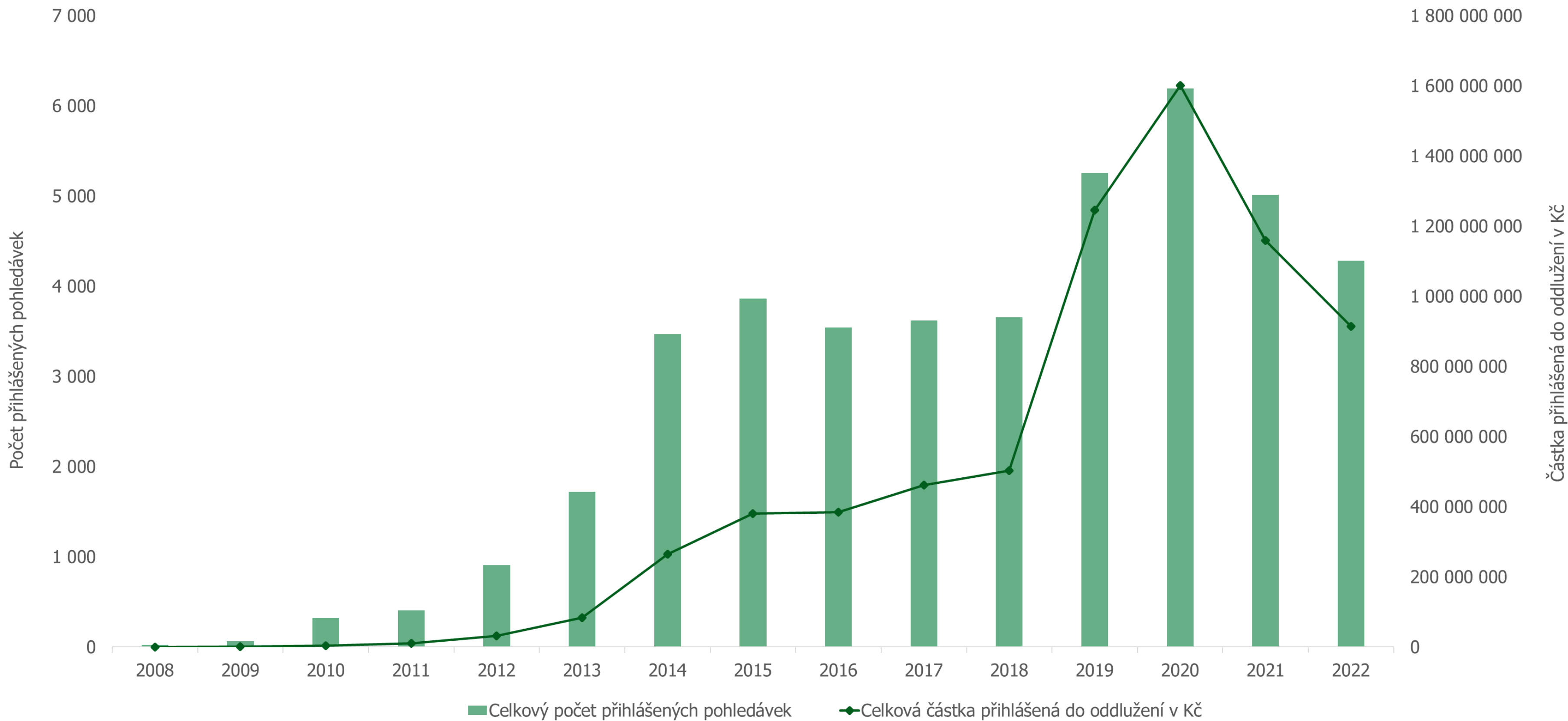
- Dosavadní proces oddlužení zejména nepodnikajících osob je v rámci realizace postupu ČSSZ náročný, nicméně osvědčený
- Skutečnost, že po novele IZ z roku 2019, která zrušila podmínku 30procentního zaplacení dluhu pro vstup do oddlužení, se splátky dlužníků postupně snižují a věřitelé včetně ČSSZ dostávají při tříletém plošném oddlužení stále nižší částky
- Další změkčení podmínek by jednoznačně vyvolalo razantní nárůst zájemců o vstup do oddlužení a zahlcení celkového systému včetně činnosti ČSSZ

Závěr

Přijetím předkládaného návrhu novely insolvenčního zákona, by schválením unifikované délky oddlužení na tři roky pro všechny typy subjektů (podnikající, nepodnikající) lze očekávat další snížení plnění zákonné povinnosti dlužníků ke všem věřitelům včetně ČSSZ a v důsledku toho může být omezena celková výslednost exekuční činnosti.

Dle statistických údajů evidovaných ČSSZ lze konstatovat, že ekonomický stav dlužníků se projeví vždy až s určitým časovým odstupem (3 až 4 roky) a ke snížení počtu oddlužení došlo už v roce 2022 po tzv. covidovém období (viz tabulka).

Insolvenční řízení – oddlužení v letech 2008–2022

ČESKÁ SPRÁVA
SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Děkuji za pozornost.

Mgr. Běla Plachá
E-mail: bela.placha@cssz.cz

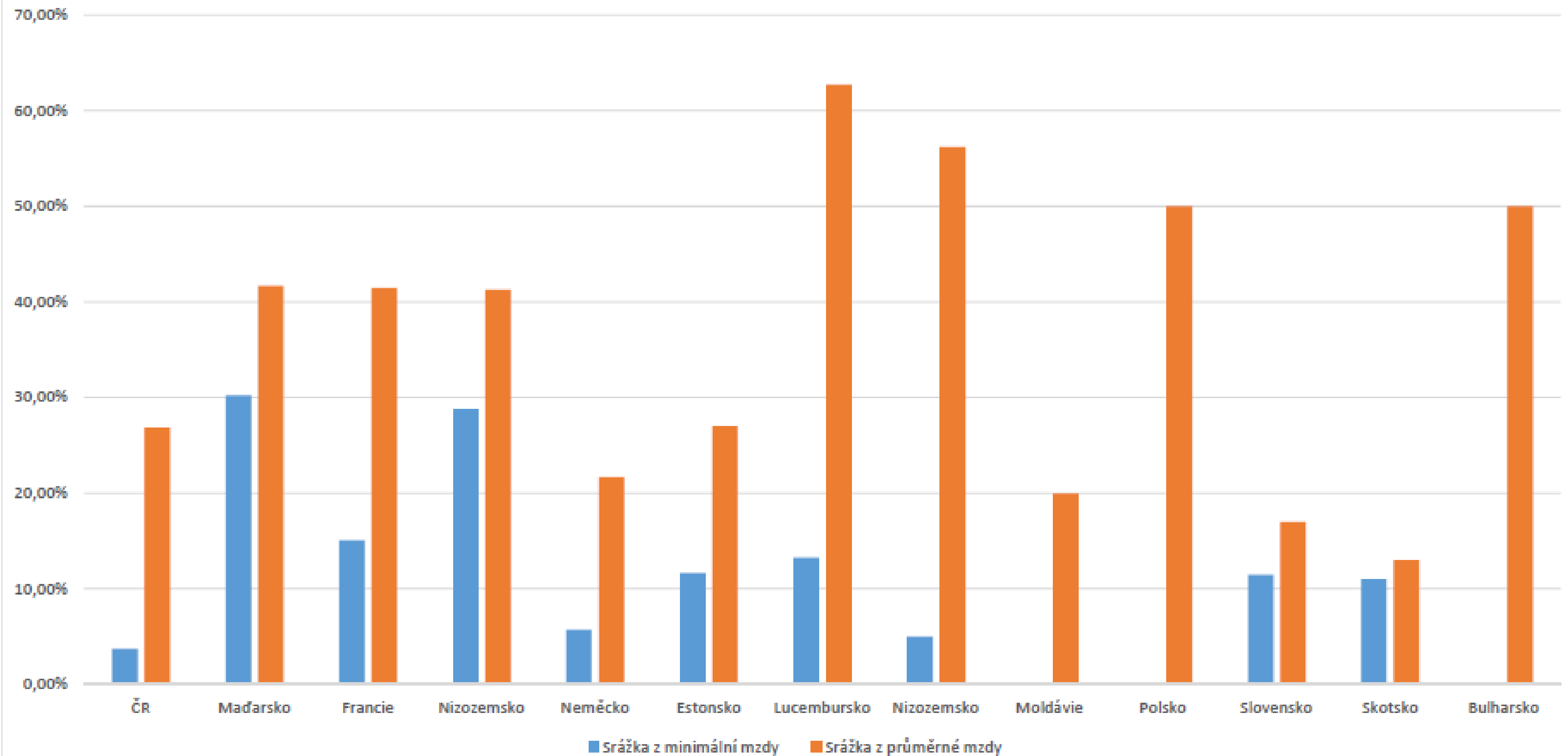

POHLED VĚŘITELŮ

MGR. JAN MLYNARČÍK

EXEKUTORSKÁ KOMORA

Výše srážek ze mzdy

POHLED VĚŘITELŮ

MGR. PETRA KOLÁŘOVÁ
ČESKÁ ASOCIACE VĚŘITELŮ

ČESKÁ
ASOCIACE
VĚŘITELŮ

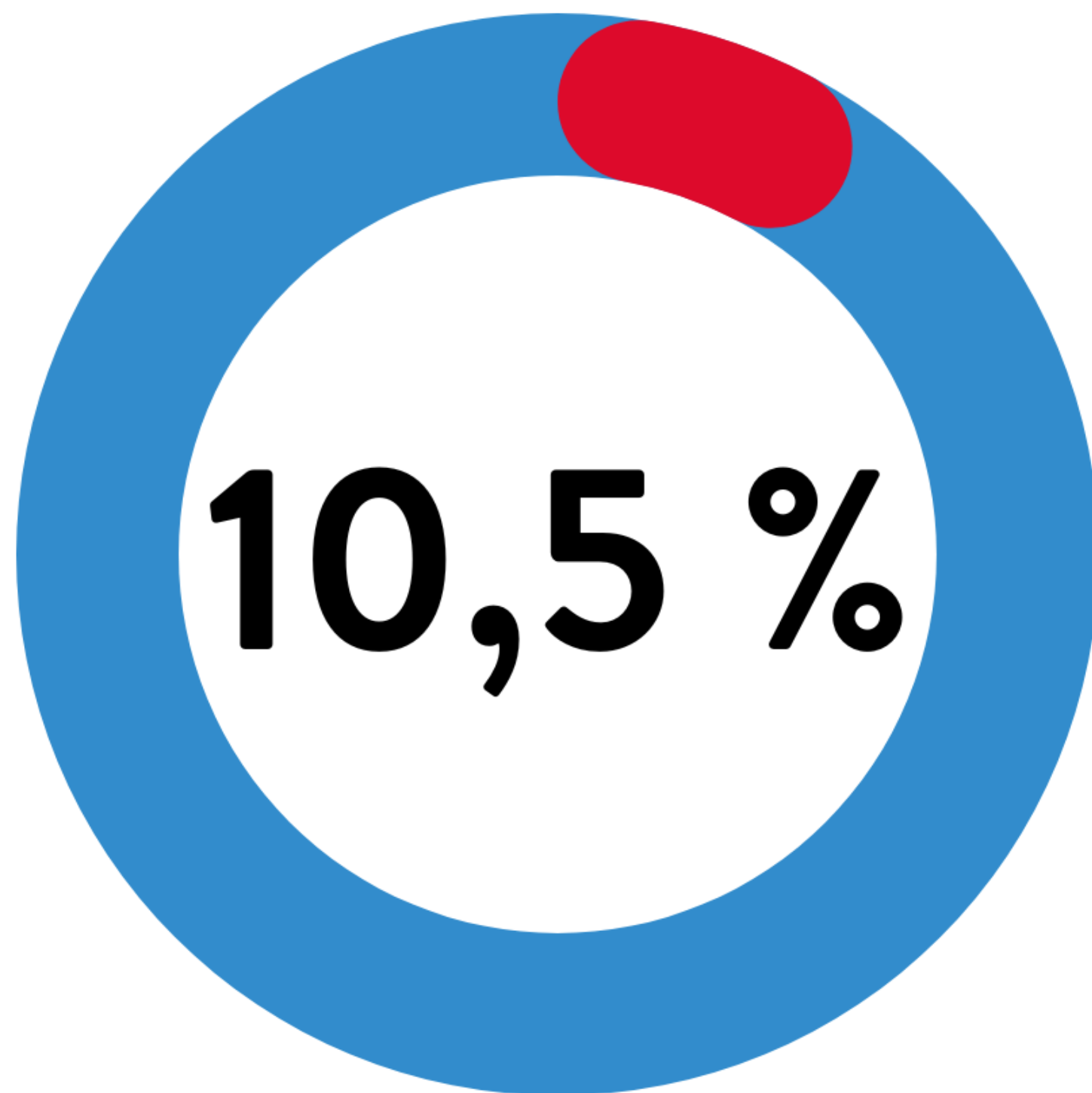
Spravedlivé oddlužení

Petra Kolářová

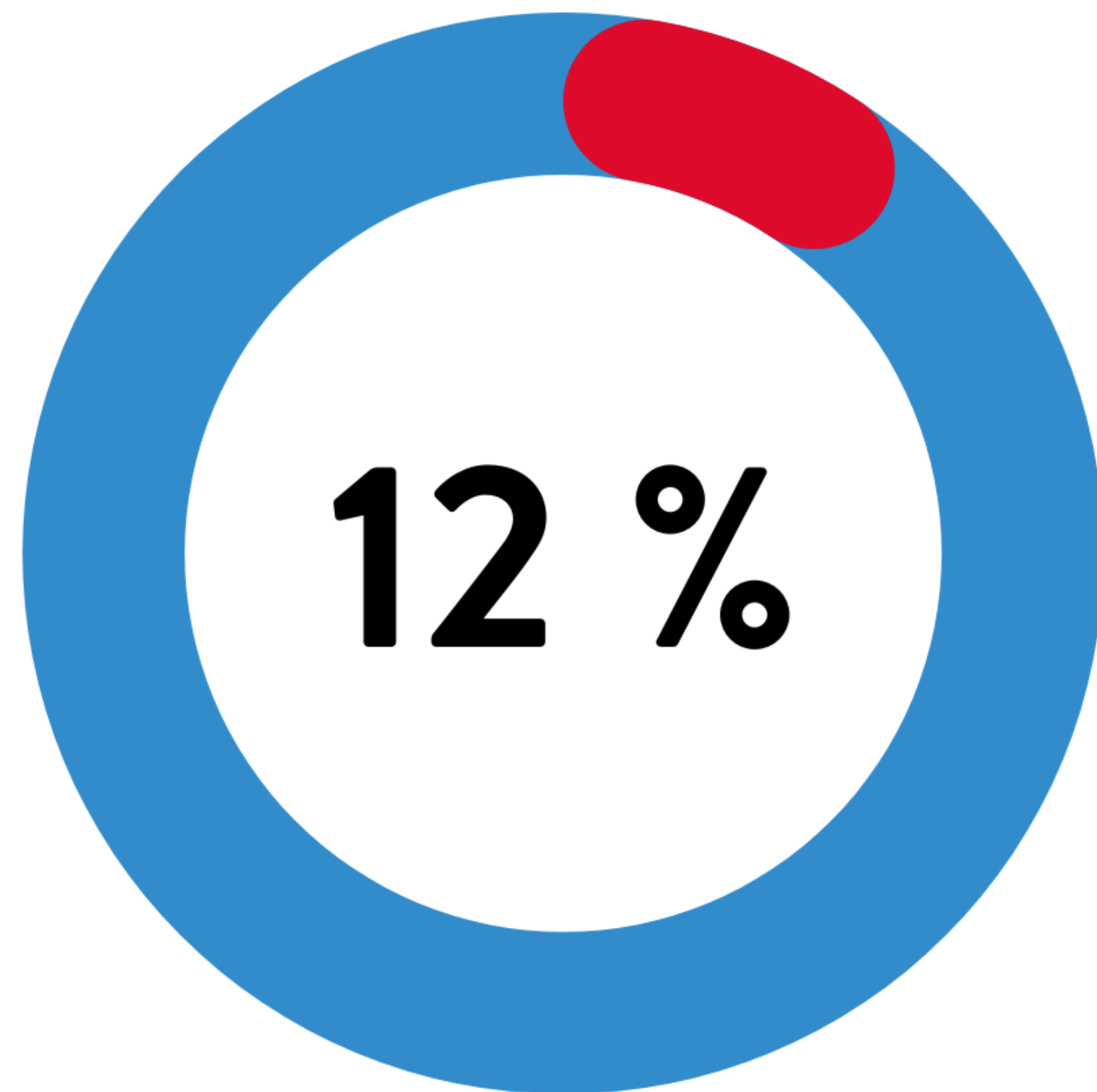
21. června | Praha

hluboký pokles výtěžnosti na cca **5 až 10 %**

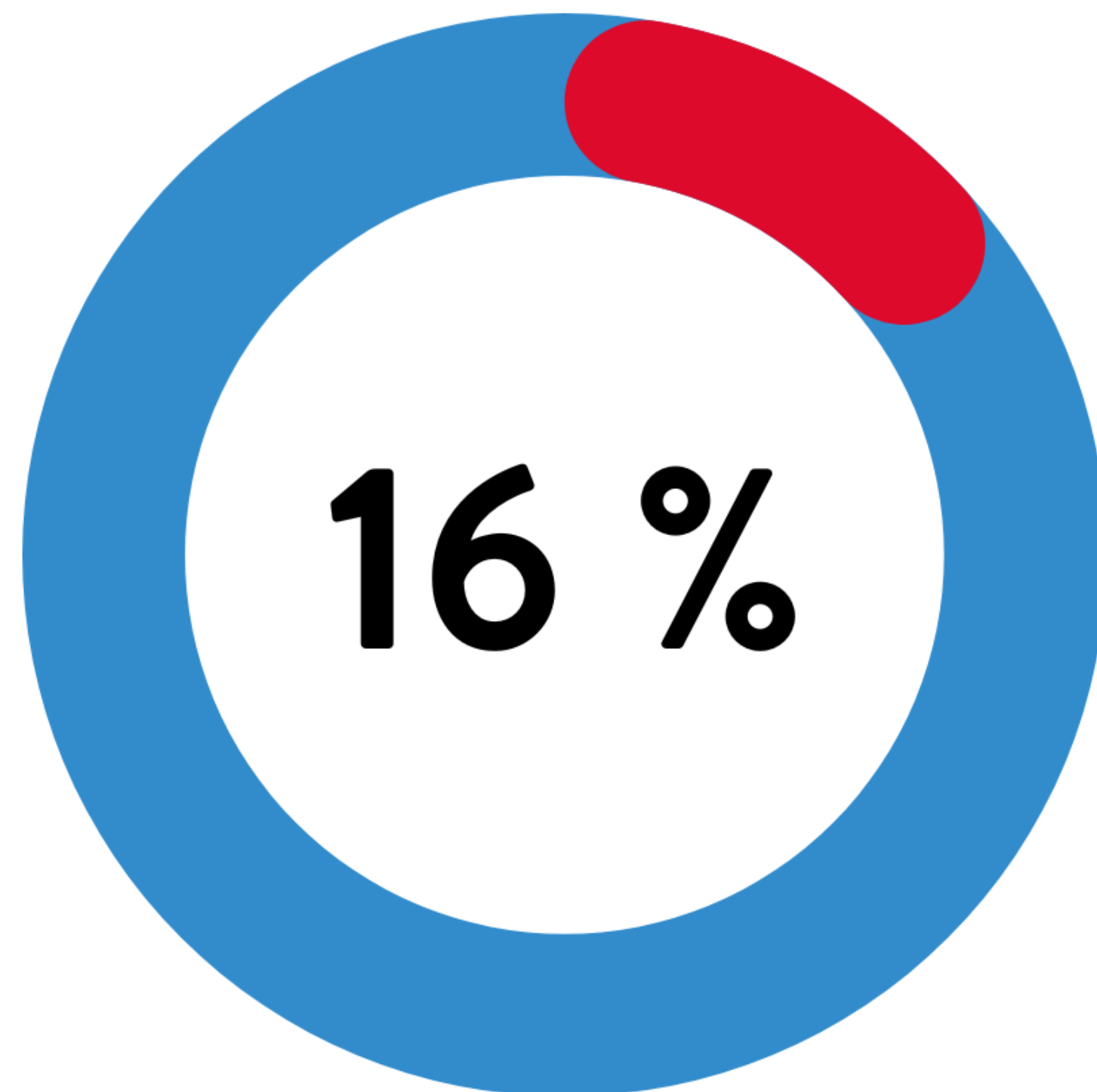
většina lidí nesouhlasí se zkrácením oddlužení

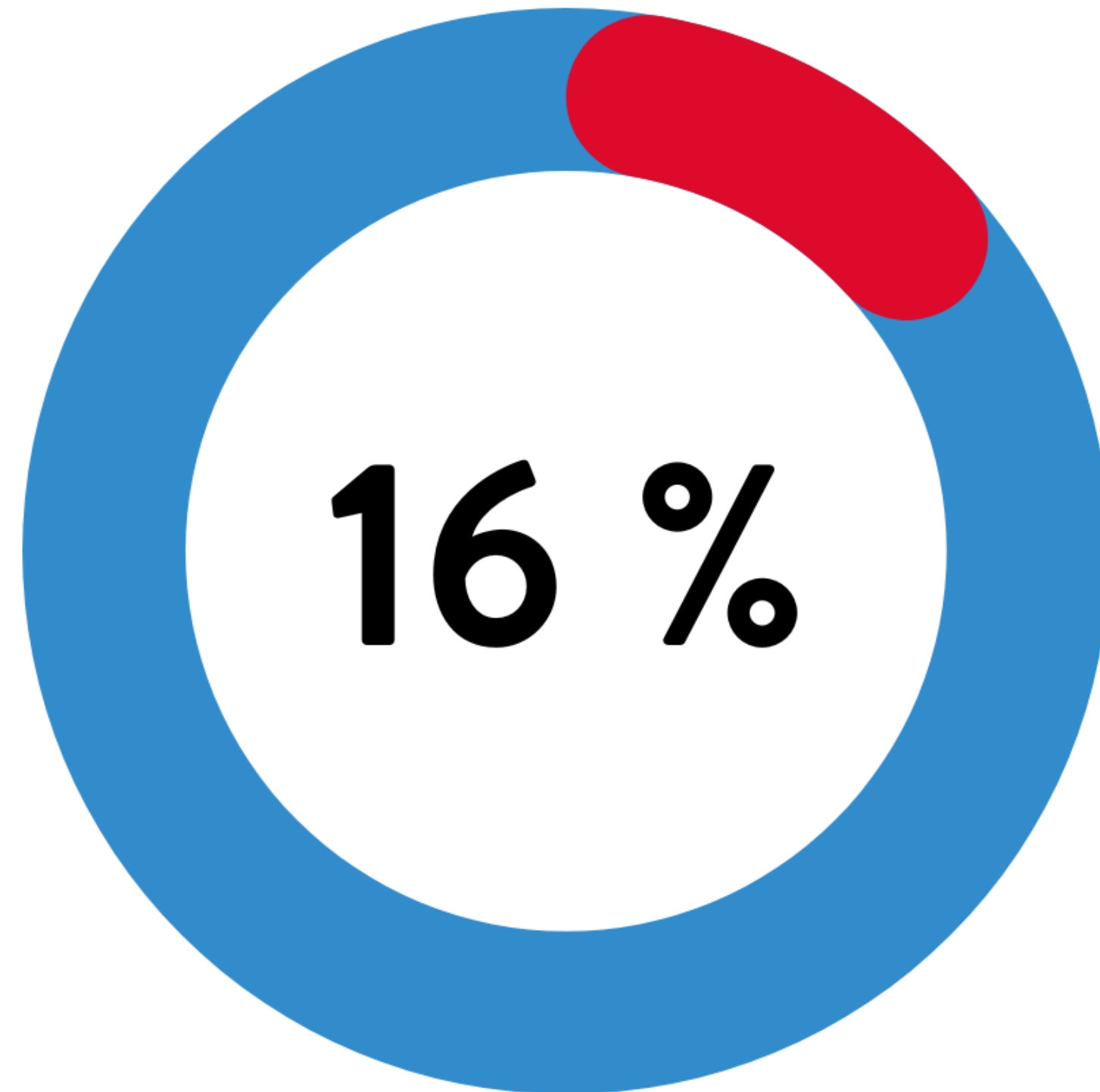
3 roky

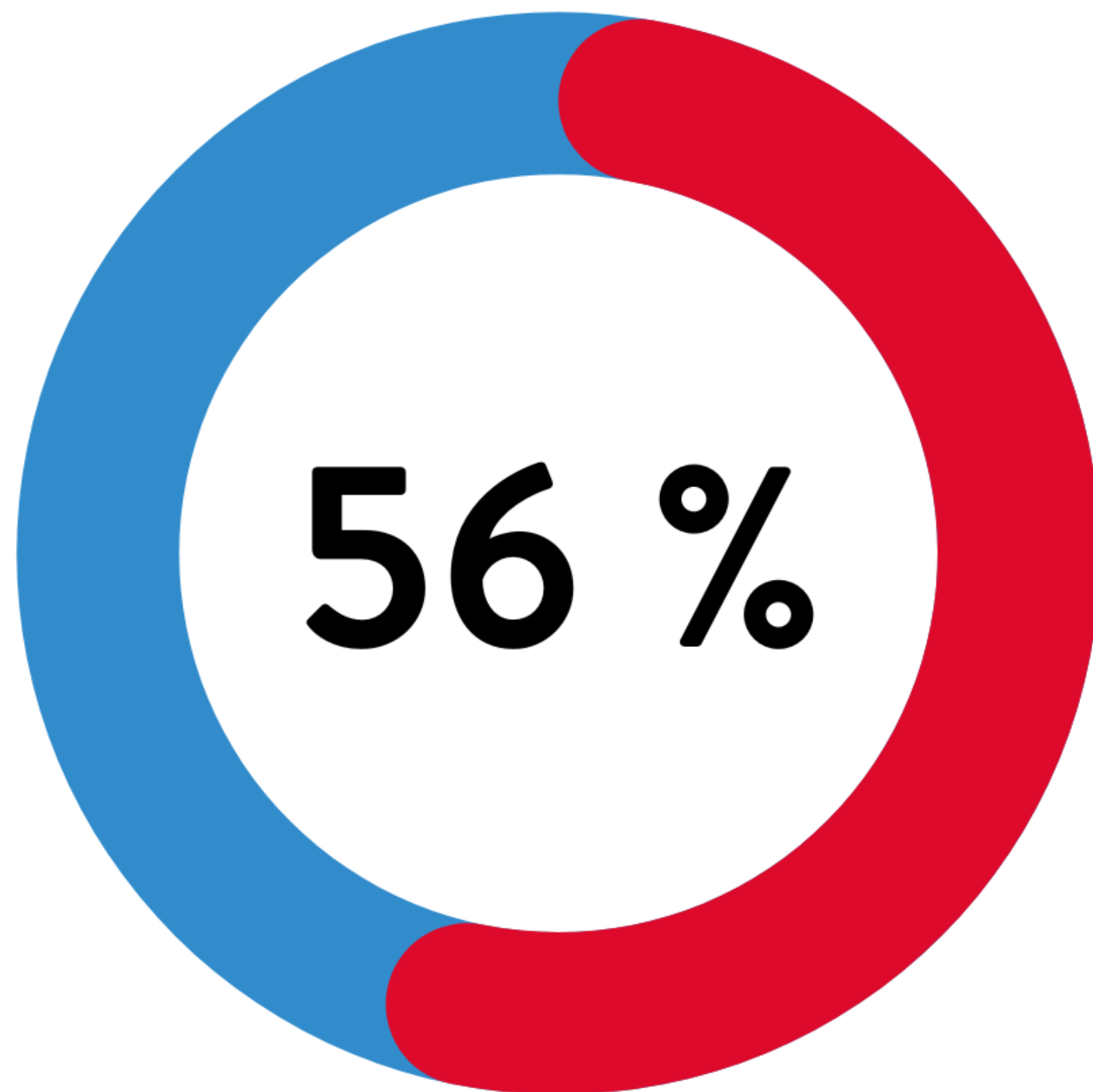
5 let

10 let

dokud dlužník nesplatí dluh

Až 97 % oddlužení na Slovensku končí
bez jakékoliv úhrady věřitelům.

Stát je **největší** věřitel.

rovné uspořádání mezi právy dlužníků a věřitelů

férové podmínky a právní stát

co musí fungovat

- ochrana práv věřitelů a zajištění vymahatelnosti
- podpora důvěry investorů ve funkční stát
- kontrola poctivých úmyslů žadatelů o oddlužení
- motivace dlužníků přiznávat příjmy a plnit své povinnosti v oddlužení

ČEŠI V PRÁVU

**ČESKÁ
ASOCIACE
VĚŘITELŮ**

POHLED POSLANCŮ

ÚSTAV	STÁTU
A	PRÁVA

INSOLCENTRUM

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA
INSOLCENTRUM

AKADEMIE VĚD ČR | 21. 6. 2023

DATOVÝ KONTEXT

POHLED POSLANCŮ

PŘÍSTUP STÁTU K ŘEŠENÍ ZADLUŽENOSTI OBČANŮ

Stát nemá k dispozici data pro rozlišení jednotlivých skupin zadlužených lidí. Neví, kdo jsou ohrožené skupiny osob, které nejsou schopny splácení svých dluhů, a kdo jsou lidé, kteří se sice zadlužili, ale mají možnost a schopnost alespoň část svých dluhů splatit.

Stát přijímá nesystémová řešení, často hraničící s neústavností. Tato opatření sklouzávají po povrchu jevů, stojí hodně úsilí a finančních prostředků, přitom problém nevyřeší.

NAPŘÍKLAD:

ZASTAVENÍ BAGATELNÍCH EXEKUCÍ STÁLO ZA OBDOBÍ

01/2022 – 01/2023 na úhradách exekutorů **447 mil. Kč.**

Zdroj: údaje 86 exekučních soudů

ZASTAVOVÁNÍ BEZVÝSLEDNÝCH EXEKUCÍ

exekutorům má být zapláceno **0,9 mld. až 1,2 mld. Kč.**

Zdroj: důvodová zpráva k exekuční novele

Vládní novela oddlužení upravuje plošné řešení pro všechny dlužníky bez rozdílu jejich možností a schopností. Ve spojení s neustálým snižováním výše srážek novela způsobí, že zadlužení lidé nezaplatí věřitelům ze svých dluhů téměř nic nebo jen minimální částky.

Stát přijímá opatření, která se týkají pouze špičky ledovce problémů zadlužených lidí. Exekuční dluhy představují sice viditelnou, ale pouze částečnou hodnotu dluhové struktury. Tím, že se dlužníkovi odpustí 1 nebo 2 exekuce, se jeho problém nevyřeší. V zásadě jde o zbytečné výdaje státního rozpočtu.

**VŠECHNY TYTO KROKY NAVÍC
PŘÍCHÁZEJÍ V NEJTÍŽIVĚJŠÍM
EKONOMICKÉM OBDOBÍ MODERNÍ
HISTORIE ČESKÉ REPUBLIKY.**

POHLED POSLANCŮ

ING. PATRIK NACHER

POSLANEC | ANO

POHLED POSLANCŮ

JUDR. VILÉM ANZENBACHER, PH.D.

PORADCE MINISTRA SPRÁVEDLNOSTI

(ZA POSLANCE MGR. MARKA VÝBORNÉHO | KDU - ČSL)

III. ETAPA

POHLED NA SPOLEČENSKÝ KONTEXT ODPOUŠTĚNÍ DLUHŮ

ÚVODNÍ SLOVO: JUDR. JARMILA VESELÁ
DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D.

ING. IVAN PILNÝ
EXMINISTR FINANCÍ ČR

DATOVÝ KONTEXT

POHLED NA SPOLEČENSKÝ KONTEXT ODPOUŠTĚNÍ DLUHŮ

PROTI ZMÍRŇOVÁNÍ PODMÍNEK SPLÁCENÍ DLUHŮ SE STAVÍ

- většina občanů (průzkum – 87 %)
- většina starostů měst a obcí (anketa – 94 %)
- většina insolvenčních soudců (anketa – 94 %)
- většina insolvenčních správců (stanovisko ASIS)
- většina advokátů (stanovisko ČAK)
- většina věřitelů (stanovisko ČBA, ČAV)
- většina podnikatelské veřejnosti (stanovisko HK)
- většina členů expertní skupiny pro insolvenční právo spadající pod Ministerstvo spravedlnosti

87 %

OBČANŮ

94 %

STAROSTŮ

94 %

INSOLVENČNÍCH
SOUDCŮ

III. ETAPA

POHLED NA SPOLEČENSKÝ KONTEXT ODPOUŠTĚNÍ DLUHŮ

JUDR. JARMILA VESELÁ

SPOLEČENSKÝ KONTEXT

POHLED NA SPOLEČENSKÝ KONTEXT ODPOUŠTĚNÍ DLUHŮ

- 15 let fungovalo oddlužení dobře
- novela 2019 – zacílení na ekonomicky slabší dlužníky
- ale novelu politici a některé neziskovky již předem pohřbili
- osm let stát nedbá na data – mýty o dlužnících
- stát zmírňuje pravidla pro vymáhání pohledávek i pro odpouštění dluhů

A TO V DOBĚ SOUČASNÝCH EKONOMICKÝCH PROBLÉMŮ ČR

JAKÉ BUDOU SPOLEČENSKÉ DOPADY?

POHLED NA SPOLEČENSKÝ KONTEXT ODPOUŠTĚNÍ DLUHŮ

- průměr se situací před 15 lety – role věřitelů
- dlužníci nezaplatí v oddlužení (i v jiných vymáhacích procedurách) téměř nic
- zahlcení soudů a zloba dopadající na soudce a správce
- obecně se zhorší morálka plnění závazků
- morální hazard se promítne do života širší populace
- defaulty v platební odpovědnosti spotřebitelů i OSVČ
- snížený výběr daní a pojistného způsobí propad budoucích veřejných rozpočtů
- dluhy se v ekonomice neztrácí – za dluh jednoho zaplatí ostatní
- pro některé věřitele neplacení pohledávek způsobí životní ohrožení – matky samoživitelky, členové bytových družstev, SVJ, příbuzenské dluhy

SPOLEČENSKÉ NÁKLADY

POHLED NA SPOLEČENSKÝ KONTEXT ODPOUŠTĚNÍ DLUHŮ

Společnost má povinnost vynakládat náklady na slabší a ohrožené jedince, ale patří zdraví lidé v produktivním věku (72 % mužů) mezi tyto případy?

Jakmile veřejnost zjistí, že se zbytečně doplácí na zadlužené lidi, kteří by byli schopni část svých dluhů zaplatit, pak dojde k:

- zhoršení společenské atmosféry
- rozdělení společnosti na řádně platící a neplatiče
- nedůvěru ve vládní kroky, odklon k populistickým stranám

SPOLEČENSKÉ NÁKLADY

POHLED NA SPOLEČENSKÝ KONTEXT ODPOUŠTĚNÍ DLUHŮ

Novela je malý krok pro právo, ale velký pro stát, pro občanskou společnost.

Jejím přijetím již není cesta zpátky.

Čeští občané vždy náleželi mezi konzervativní a odpovědnou populaci.

Připustíme, aby část lidí začala smýšlet jinak. V horizontu jedné generace můžeme změnit základní charakterový rys národa.

Většina odborných profesí, starostů i občanů se postavila proti zmírňování podmínek oddlužení. Hodlá to vláda a parlament udělat proti vůli většiny?

Vláda má 3leté insolvence ve vládním prohlášení. Stojí soudržnost koalice za společenský propad?

III. ETAPA

POHLED NA SPOLEČENSKÝ KONTEXT ODPOUŠTĚNÍ DLUHŮ

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D.

III. ETAPA

POHLED NA SPOLEČENSKÝ KONTEXT ODPOUŠTĚNÍ DLUHŮ

ING. IVAN PILNÝ
EXMINISTR FINANCÍ ČR

ZÁVĚR KONFERENCE

PODĚKOVÁNÍ

INSOLCENTRUM

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA
INSOLCENTRUM

AKADEMIE VĚD ČR | 21. 6. 2023